

KWARTALNIK

GAZETA GMINY BUKOWSKO

Nr 1(77) 2024

250 osób na starcie Biegu Tropem Wilczym

Nowy rok - nowe inwestycje w gminie Bukowsko

Jan Liwacz - człowiek niepokorny

Wesołego Alleluja

Wielkanoc to czas otuchy i nadziei.

Czas odradzania się wiary w siłę Chrystusa i drugiego człowieka.

Życzymy Państwu, aby tegoroczne Święta Wielkanocne przyniosły wzajemną życzliwość i zrozumienie, by stały się źródłem duchowej siły.

Niech Zmartwychwstanie, które niesie odrodzenie, nappełni Was pokojem i wiarą, niech da siłę w pokonywaniu trudności i pozwoли z ufnością patrzeć w przyszłość

Przewodniczący Rady Gminy

Jan Prok

Wójt Gminy Bukowsko

Marcel Babiarz

W NUMERZE:

► O NAS 3-9

Awans gminy Bukowsko w rankingach Pisma Samorządu Terytorialnego WSPÓLNOTA | Uroczysty Dzień Kobiet w gminie Bukowsko to już tradycja | Gminne eliminacje turnieju wiedzy pożarniczej „Młodzież zapobiega pożarom” w Pobiednie | Rok 2024 rozpoczął się z inwestycyjnym przypływem | Dotacja na unieszkodliwianie odpadów zawierających azbest w gospodarstwach rolnych | Wiosennie i kolorowo na Kiermaszu Wielkanocnym | Zakończony prace w WFOŚGW | Dofinansowanie projektu „Cyberbezpieczny Samorząd” | „Eko Bukowsko” dofinansowane z WFOŚGW | Szkoły gminy Bukowsko dobrze wykorzystały czas ferii zimowych | KGW Nagórzanki rozwijają skrzydła | Przekazanie alkomatu dla Posterunku Policji w Bukowsku | Wspólne kołędowanie w miejscowościach Wola Sękowa i Wolica | Drzewko Życzliwości znów wydało owoce

► OŚWIATA 10-16

Dzień Babci i Dziadka w szkołach gminy Bukowsko | Konkurs historyczny „Niezlomni” w ramach obchodów Narodowego Dnia Pamięci Żołnierzy Wyklętych | Bal karnawałowy | Jest taki dzień | „Lapbook – baśnie z całego świata” | Nasze laureatki | Ach, cóż to był za bal | Język ojczysty to nasz skarb narodowy! | Powiatowy konkurs Niezwykła Natura Trójkatów rozstrzygnięty! | Święteczna odyseja - magiczne połączenie tradycji, talentów i smaków | Szkolny Konkurs Czytania ze Zrozumieniem „Czytam, Rozumiem, Umiem” | Dzień Bezpiecznego Internetu w Zespole Szkół w Pobiednie | „Pełna Miska Dla Pieska” | Projekt „Przedszkolaki tropią geometryczne szlaki” w Zespole Szkół im. Jana Pawła II w Pobiednie | Tradycje adwentowe i bożonarodzeniowe w spektaklu „Zwyczajny Rok (Zima) w gminie Bukowsko” | Kapela Ludowa Bukowianie na III Podkarpackim Kołędowaniu

► KULTURA I TRADYCJA 17-20

„Gość oczekiwany” w szkole w Pobiednie | Ferie w bibliotece! | Międzynarodowy Dzień Kota | Czwartkowe spotkania z rękodzielną w Woli Sękowej | Jan Liwacz – człowiek niepokorny, historia kowala, więźnia obozu koncentracyjnego Auschwitz

► SPORT I ZDROWIE 21-24

250 osób na starcie Biegu Tropem Wilczym 2024 w Bukowsku! | Szkołka Piłkarska Bukowsko powraca do korzeni. Zmiana nazwy na UKS Bukowianka | Młodzi, zdolni, ze sportowymi sukcesami na arenie ogólnopolskiej | II Turniej Cosmosik Cup już za nami | Zagroda przyrodniczo-edukacyjna w gminie Bukowsko

► HISTORIA 25-26

Alleluja – biją dzwony! | Kapliczka Matki Bożej Niepokalanej w Wolicy | Na świętego Grzegorza (12 marca) idzie zima do morza

► ROZRYWKI 27

Więści z regionu – marzec 2024 | Krzyżówka | Kącik czytelnika

Wydawca:

Towarzystwo Przyjaciół Ziemi Bukowskiej w Bukowsku

Adres redakcji:

38-505 Bukowsko 290,
tel. 13 4674015 w.37,
mail: kwartalnik@bukowsko.pl
www.tpz.bukowsko.pl

Zespół redakcyjny kwartalnika:

Joanna Olchawa
Diana Błażejowska
Renata Preisner-Rakoczy
Katarzyna Wojtuszevska –Cap
Nina Dąbrówka

Współpraca:

Zdzisław Bednarczyk
Marian Czapla
Beata Woroniec
Halina Martowicz
Joanna Niemiec-Hnat
Maria Ambicka
Henryk Pałuk

Druk i skład:

Drukarnia Tercet, 26-085 Miedziana Góra
Ćmiński, ul. Wyrowce 116

Sfinansowano przez Narodowy Instytut Wolności - Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego ze środków Programu Rozwoju Organizacji Obywatelskich na lata 2018 - 2030

Awans gminy Bukowsko w rankingach Pisma Samorządu Terytorialnego WSPÓLNOTA

W lutym br. ukazał się ranking Pisma Samorządu Terytorialnego WSPÓLNOTA „**Sukces kadencji 2018–2023**”, w którym na bazie dostępnych wskaźników liczbowych oszacowano sukces, jaki odniosły samorządy w latach 2018–2023.

Ranking oparty na najnowszych dostępnych danych, przede wszystkim pochodzących z GUS, ale także ze sprawozdań budżetowych samorządów oraz z innych źródeł, plasuje gminę Bukowsko na **266** miejscu na **1513** gmin wiejskich w całej Polsce. Ogromny awans z **1416** miejsca w poprzednim rankingu to zasługa całego zespołu Urzędu Gminy, bardzo dobrej współpracy z Radą Gminy Bukowsko oraz z Sołtysami.

Końcowy wskaźnik sukcesu jest sumą czterech wskaźników cząstkowych, odnoszących się do: sukcesu finansowego (związanego z budżetem jednostki samorządowej), sukcesu ekonomicznego (wiążącego się ze stanem gospodarki lokalnej), sukcesu infrastrukturalnego (odnoszącego się przede wszystkim do komunalnej infrastruktury technicznej) oraz sukcesu społecznego (który uwzględnia szeroko rozumiane polityki

społeczne, np. wyniki edukacyjne, ale także polityki związane z ochroną środowiska czy lokalnym transportem publicznym).

Od początku tej kadencji gmina Bukowsko pnie się również w górę w rankingu „**Wydatków inwestycyjnych**”. Przeskoczyliśmy z miejsca 1415 w latach 2017–2019 na miejsce 662 w 2020–2022 roku wśród łącznie **1513** gmin wiejskich.

Równie optymistyczny jest ranking dotyczący „**Kondycji finansowej samorządów - nadwyżka operacyjna 2020 – 2022**” opublikowany w listopadzie 2023 r. Gmina Bukowsko znalazła się w nim na **443** miejscu, awansując z miejsca **1524** w latach 2017 – 2019.

Wartość nadwyżki operacyjnej to jeden z najważniejszych wskaźników obrazujących sytuację finansową jednostki samorządowej. Decyduje o możliwościach rozwojowych, o tym, ile środków możemy przeznaczyć na nowe przedsięwzięcia, po zaspokojeniu bieżących potrzeb wydatkowych.

W rankingu posłużono się wskaźnikiem nadwyżki operacyjnej netto, uwzględniając nie tylko różnicę między wielkością bieżących dochodów i bieżących wydatków,

WSPÓLNOTA

Sukces kadencji 2018–2023

ale także wielkość spłat wcześniejszego zadłużenia. Prezentowany wskaźnik pokazuje wartości średnie z lat 2020–2022 r.

Biorąc pod uwagę kolejne lata, wierzymy, że to nie koniec sukcesów naszej gminy.

opr. Joanna Olchawa

Z okazji nadchodzących Świąt Wielkanocnych pragniemy złożyć serdeczne życzenia, radości, spokoju i wzajemnej życzliwości.

Życzymy Państwu wszelkiej pomyślności oraz sukcesów w życiu osobistym i zawodowym.

Niech ten czas będzie okazją do odpoczynku i refleksji nad najważniejszymi wartościami.

 Krakowski Bank Spółdzielczy

Oddział Krosno, ul. Niepodległości 16B/25, 38-400 Krosno, tel.: 13 420 36 52
 Filia Bukowsko, Bukowsko 289, 38-505 Bukowsko, tel.: 13 463 10 07
 Filia Rzeszów, al. Rejtana 31H, 35-326 Rzeszów, tel.: 17 854 97 97

Polski Bank

www.kbsbank.com.pl

Uroczysty Dzień Kobiet w gminie Bukowsko to już tradycja

3 marca br. rozpoczął się maraton imprez organizowanych z okazji Dnia Kobiet w gminie Bukowsko. W tym dniu w Domu Kultury w Nowotańcu spotkały się mieszkanki sołectwa oraz zaproszeni goście. Sołtys wsi Nowotaniec **Henryk Majka** oraz panowie z Rady Sołeckiej i Rady Gminy przygotowali niezapomnianą imprezę i postarali się, aby każda z obecnych Pań czuła się wyjątkowo. Wieczór umilił występ dzieci z **Zespołu Szkół w Nowotańcu** oraz **Kapeli Ludowej Bukowianie**.

Równie uroczyste uczczono święto pań w Klubie Senior+ w dniu 7 marca 2024 r. Seniorki zaprezentowały przy tej okazji dowcipny program artystyczny „Bajka o Rybaku i Złotej Rybce” przygotowany wspólnie z opiekunką Klubu Roksaną Rakoczy. Panie z rąk Wójta Gminy Bukowsko otrzymały słodkości oraz pierwiosnek - kwiatowy symbol wiosny.

Uczestnicy spotkania spędzili uroczony czas w miłej atmosferze. Również w **świetlicy srodowiskowej w Tokarni i Przedszkolu Samo-**

ządowym w Bukowsku zorganizowany został występ dla pań. Dzieci wraz z opiekunami przygotowali poczęstunek i ciekawe występy.

10 marca br. natomiast Dzień Kobiet świętowały mieszkanki Bukowska. Na uroczystości zorganizowanej przez sołtysa wsi Bukowsko **Jerzego Rakoczy**, Radę Sołecką oraz Radnych Gminnych w Domu Kultury w Bukowsku spotkały się mieszkanki sołectwa, przedstawicielki samorządu gminnego, gminnych jednostek organizacyjnych, członkinie Kół Gospodyń Wiejskich oraz Ochotniczej Straży Pożarnej. Po złożeniu życzeń przyszedł czas na część artystyczną. Dla zgromadzonych pań wystąpiły dzieci z **Przedszkola Samorządowego w Bukowsku**, seniorki **Klubu Senior+** w Tokarni i niezastąpiony **Chór Męski z Bukowska**.

Obchody Dnia Kobiet w naszej gminie zakończyło wspólne świętowanie pań w Nagórzanach, gdzie 16 marca br. spotkały się panie na zaproszenie Koła Gospodyń Wiejskich Nagó-

rzanki, sołtysa wsi i rady sołeckiej oraz druhów z OSP w Nagórzanach. Wieczór umilił zebranym zespół **Magik Band** zaproszony przez pana Roberta Pieszczocho.

Obecny na uroczystościach Wójt gminy Bukowsko **Marek Bańkowski**, składając paniom życzenia zdrowia, samych pięknych chwil, spełnienia marzeń i zadowolenia z życia, zaznaczył, jak ważną rolę odgrywają kobiety w społeczności naszej gminy.

opr. Joanna Olchawa

Gminne eliminacje turnieju wiedzy pożarniczej „Młodzież zapobiega pożarom” w Pobiednie

6 marca 2024 w atmosferze pełnej emocji i rywalizacji, w gościnnych murach **Zespołu Szkół w Pobiednie**, odbyły się gminne eliminacje Ogólnopolskiego Turnieju Wiedzy Pożarniczej „**Młodzież Zapobiega Pożarom**”. W tym roku w turnieju wzięło udział 30 uczniów szkół podstawowych z terenu gminy Bukowsko.

Ogólnopolski Turniej Wiedzy Pożarniczej służy przede wszystkim popularyzowaniu wśród dzieci i młodzieży wiedzy ze znajomości przepisów przeciwpożarowych, zasad postępowania na wypadek pożaru oraz praktycznych umiejętności posługiwania się podręcznym sprzętem gaśniczym.

Uczniowie podzieleni byli na dwie grupy wiekowe: I grupa z klas I – IV oraz II grupa z klas V – VIII. Turniej składał się z dwóch etapów. Pierwszy – pisemny wyłonił pięciu finalistów z każdej grupy, a kolejny – ustny - zwycięzców, którzy będą reprezentować gminę na szczeblu powiatowym.

W poszczególnych kategoriach zwyciężyli:

Szkoła Podstawowa I – IV: I miejsce - **Dominik Obuch** z ZS w Pobiednie, II miejsce - **Sonia Niemiec** z ZS w Nowotańcu, III miejsce - **Arkadiusz Bodnar** z ZS w Pobiednie

Szkoła Podstawowa klasa V – VIII: I miejsce - **Marcin Bodnar** z ZS w Pobiednie, II miejsce - **Filip Lenio** z ZS w Nowotańcu, III miejsce - **Przemysław Bodnar** z ZS w Pobiednie

Laureaci konkursu zostali zakwalifikowani do etapu powiatowego Ogólnopolskiego Turnieju Wiedzy Pożarniczej, w którym będą reprezentować naszą gminę z końcem marca. Uczestnicy otrzymali dyplomy i nagrody rzeczowe.

Organizatorem gminnych eliminacji był **Zarząd Gminny Związku Ochotniczych Straży Pożarnych RP w Bukowsku** oraz **gmina Bukowsko**. Organizatorzy składają podziękowania p. dyrektor Zespołu Szkół w Pobiednie za pomoc udzieloną przy organizacji wydarzenia oraz życzliwe przyjęcie. Wszystkim uczestnikom gratulujemy wiedzy i determinacji oraz mocno trzymamy kciuki za naszych reprezentantów w eliminacjach powiatowych. Wszystkim uczestnikom i ich opiekunom dziękujemy za udział w turnieju.

opr. Joanna Olchawa

Rok 2024 rozpoczął się z inwestycyjnym przytupem

W dniu 23 stycznia 2024 r. została podpisana umowa na kolejny etap budowy sieci kanalizacji sanitarnej łączącej miejscowości z terenu naszej gminy z siecią kanalizacyjną zlokalizowaną w gminie Sanok. Przedmiotowa umowa została podpisana z Zakładem Instalacji Sanitarnej Adam Niedziałek.

W ramach inwestycji „Budowa kolektora ścieków kanalizacji sanitarnej łączącego miejscowości Nadolany i Dudynce w gminie Bukowsko z siecią kanalizacji sanitarnej na terenie gminy Sanok-cz. 2”, wykonawca rozpoczął prace ziemne przy budowie odcinka rurociągu tłoczego (tranzytowego) z Dudyniec do Nadolan przez Pielnię w gminie Zarszyn.

Trwa procedura wyboru oferty na budowę kanalizacji sanitarnej w miejscowości Nadolany. Na realizację tego projektu gmina Bukowsko otrzymała dofinansowanie w kwocie 8 mln zł w ramach VIII edycja Rządowego Programu Inwestycji Strategicznych. Trwają także prace komisji odbiorowej sieci kanalizacji wodociągowej w Karlikowie oraz budynku stacji uzdatniania wody zbiornik wyrównawczego i ujęcia wody w ramach zadania.

Rozpoczęły się prace wykończeniowe w budynku wielofunkcyjnym w Bukowsku w ramach inwestycji „Wykonanie budowy szkoły

podstawowej z przedszkolem i żłobkiem oraz wewnętrzną instalacją gazową - etap IV”. Firma Usługi Ogólnobudowlane „BUDMAL” w ramach podpisanej umowy zobowiązana jest do wykonania prac budowlanych w ciągu 8 miesięcy. Zakres robót przewiduje: położenie płytek i wykładzin, malowanie ścian i sufitów, montaż instalacji wod.-kan., c.o. i elektrycznej, montaż kotłowni, grzejników i „białego montażu” oraz wyposażenie instalacji hydrantowej, wykonanie fasady ciepłochłonnej, płytki odbojowej, a także wykonanie ogrodzenia i nawierzchni placu zabaw.

Już widać pierwsze efekty remontu świetlicy wiejskiej w Karlikowie, który realizuje firma Re-

monter Sp. z o.o. w ramach projektu „Termomodernizacja budynku użyteczności publicznej w Karlikowie oraz przebudowa wnętrza budynku i zagospodarowanie terenu”. Pełen zakres prac obejmuje: termomodernizację stropu, modernizację posadzek, modernizację pomieszczeń w budynku, wymianę stolarki drzwiowej wewnętrznej i zewnętrznej, przebudowę instalacji wod. kan, wykonanie instalacji c.o., dostawę i montaż urządzeń wyposażenia kuchni i łazienki, dostawę i montaż mebli kuchennych, dostawę krzeseł i stołów, termomodernizację ścian zewnętrznych budynku, termomodernizację ścian fundamentowych, wykonanie dojazdu i dojazdu do budynku oraz parkingu, budowę altany, wymianę ogrodzenia wraz z bramami oraz wymianę urządzeń na placu zabaw. Już w sierpniu 2024 r. świetlica powinna zostać oddana do użytku mieszkańcom Karlikowa.

Trwają również prace remontowe rozpoczęte jeszcze w roku ubiegłym w Domu Kultury w Bukowsku (wymiana parkietu i ułożenie płytek oraz malowanie ścian) oraz w Urzędzie Gminy w Bukowsku. Ponadto trwa przebudowa drogi i mostu w Bukowsku, dwóch dróg gminnych w Nowotańcu i w Nagórzach oraz udostępniono plac budowy na remont drogi w Karlikowie w stronę Przybyszowa. Ogłoszono przetarg na wymianę nawierzchni placu Centrum Przyrody Karpackiej. Już niebawem rozpoczną się kolejne bardzo ważne inwestycje.

opr. Joanna Olchawa

Dotacja na unieszkodliwianie odpadów zawierających azbest w gospodarstwach rolnych

Wniosek gminy Bukowsko złożony w ramach programu priorytetowego NFOŚiGW pn. „Ogólnopolski program finansowania

usuwania wyrobów zawierających azbest; Część 2) Przedsięwzięcia w zakresie zbierania, transportu oraz unieszkodliwiania odpadów

zawierających azbest realizowane w gospodarstwach rolnych” uzyskał dofinansowanie w kwocie 23 845,50 zł dotacji na zbieranie, transport oraz unieszkodliwianie odpadów zawierających azbest w gospodarstwach rolnych na terenie naszej gminy.

Mieszkańcy zakwalifikowani do otrzymania dotacji będą informowani indywidualnie o terminie i sposobie podpisania umów.

opr. Joanna Olchawa

Wiosennie i kolorowo na Kiermaszu Wielkanocnym

W dniu 17 marca br. w gminie Bukowsko odbył się ponownie Kiermasz Wielkanocny. Piękna słoneczna pogoda sprawiła, że centrum Bukowska tętniło życiem.

Celem Kiermaszu w naszej gminie jest propagowanie dziedzictwa kulturowego i tradycji związanych z Wielkanocą, regionalnych produktów kulinarnych i opartej na nich przedsiębiorczości oraz rękodzieła i sztuki ludowej. W tegorocznym przedsięwzięciu kiermaszu uczestniczyło liczne grono wystawców, w tym

koła gospodyń wiejskich i szkoły gminne. Wydarzeniu towarzyszyły warsztaty rękodzielnicze oraz ogłoszenie wyników i rozdanie nagród w plastycznym konkursie gminnym „Wianek wiosenno-wielkanocny”.

Goście przybyli na wydarzenie mieli również okazję doświadczyć pozytywnych emocji sportowych. O godz. 12:00 rozpoczął się 3 Rajd Ziemi Sanockiej. W imprezie udział wzięły 32 załogi z całej Polski, które zmagaly się na 6 próbach sprawnościowych o długości 2 km każda.

Udział w imprezie takiej jak 3. Rajd Ziemi Sanockiej może być pierwszym krokiem do świata profesjonalnego motor sportu. Z pewnością jednak pozwala na poprawienie bezpieczeństwa ruchu na drogach.

Organizatorem rajdu we współpracy z gminą Bukowsko jest Automobilklub Małopolski Krosno oraz Koło Ziemi Sanockiej.

Dziękujemy wszystkim osobom za udział i zaangażowanie w przygotowanie wydarzenia.

opr. Joanna Olchawa

Kredyt Przyjazny

Stworzony, aby pomagać
Promocja do 30.06.2024 r.

- ➔ 0% prowizji
- ➔ Niższe oprocentowanie: Ekologia, Komfort, Rekreacja

Szczegółowe informacje o Kredycie Przyjaznym uzyskasz w naszych placówkach oraz na stronie www.kbsbank.com.pl

Kredyt Przyjazny w promocji z oprocentowaniem zmiennym, bez zabezpieczeń. Kwota Kredytu: od 1.000 zł do 130.000 zł. Maksymalny okres kredytowania: 8 lat. Oprocentowanie: 10,75% (oparte o stopę referencyjną NBP stanowiącą stawkę bazową i marżę Banku: 5,00%). Stawka bazowa obowiązuje w całym półroczu kalendarzowym i będzie zmieniana na podstawie stopy referencyjnej NBP obowiązującej w ostatnim dniu poprzedniego półrocza. Prowizja 0%. Udzielenie Kredytu zależy od pozytywnej oceny zdolności kredytowej Klienta. Regulamin promocji dostępny jest w placówkach KBS.

Rzeczywista Roczna Stopa Oprocentowania (RRSO) – dla Kredytu oprocentowanego zmienną stopą oprocentowania bez spełnienia warunków niższej ceny wynosi 11,35%, przy następujących założeniach: całkowita kwota Kredytu (bez kredytowanych kosztów) 24.000,00 zł, całkowita kwota do zapłaty 28.916,80 zł, oprocentowanie zmienne 10,75% w stosunku rocznym, całkowity koszt Kredytu 4.916,80 zł (w tym: prowizja 0,00 zł, odsetki 4.916,80 zł), spłata Kredytu nastąpi w 42 miesięcznych ratach kapitałowo-odsetkowych: 41 rat w wysokości 688,50 zł, ostatnia 42 rata wyrównawcza w wysokości 688,30 zł. Kalkulacja została dokonana na dzień 04.01.2024 r. na reprezentatywnym przykładzie bez dobrowolnego ubezpieczenia spłaty Kredytu na wypadek zdarzeń losowych. Reprezentatywny przykład dotyczy Uczestników Promocji.

Niniejszy materiał ma charakter wyłącznie informacyjny i nie stanowi oferty w rozumieniu ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks Cywilny.

Krakowski Bank Spółdzielczy

Oddział Krosno, ul. Niepodległości 16B/25, 38-400 Krosno, tel.: 13 420 36 52

Filia Bukowsko, Bukowsko 289, 38-505 Bukowsko, tel.: 13 463 10 07

Filia Rzeszów, al. Rejtana 31H, 35-326 Rzeszów, tel.: 17 854 97 97

Polski Bank

www.kbsbank.com.pl

Zakończone prace w OSP Nadolany

Ministerstwo Kultury
i Dziedzictwa Narodowego

Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury - państwowego funduszu celowego

Ochotnicza Straż Pożarna w Nadolanach zakończyła prace przy modernizacji świetlicy w budynku przy remizie w Nadolanach. Prace prowadzone były w ramach projektu pn. Utworzenie Centrum Kultury w Nadolanach. Druho-

wie na ten cel pozyskali dotację w wysokości 184 tys. zł. z programu Infrastruktura Kultury ze środków finansowych Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, pochodzących z Funduszu Promocji Kultury. W ramach projektu wykonano nowe posadzki w świetlicy, korytarzu i przy wejściu, zabudowę ścian płytami kartonowo-gipsowymi wraz z gładzią i malowaniem, wykonano nową instalację elektryczną, wentylacyjną i sterującą pod klimatyzatory, zakupiono także nowe wyposażenie w postaci telewizora, nagłośnienia oraz rzutnika.

opr. Diana Błażejowska

Dofinansowanie projektu „Cyberbezpieczny Samorząd”

Gmina Bukowsko otrzymała 100% dofinansowania w kwocie 434 207,22 zł, na zakup serwerów, programów antywirusowych oraz szkolenia z zakresu cyberbezpieczeństwa urzędu z projektu pt. „Cyberbezpieczny Samorząd w Gminie Bukowsko”.

Wsparcie grantowe i realizacja projektu przyczyni się do aktualizacji w gminie Bukowsko polityki bezpieczeństwa informacji (SZBI), wdrożenia środków zarządzania ryzykiem,

wdrożenia mechanizmów i środków zwiększających odporność na ataki z cyberprzestrzeni ora podniesienia poziomu wiedzy i kompetencji pracowników Urzędu Gminy. Celem nadrzędnym realizacji projektu jest wsparcie realizacji usług publicznych na drodze teleinformatycznej, poprzez zwiększenie cyfryzacji jednostki wraz z jednostką podległą, jaką jest Centrum Usług Społecznych, w kontekście zwiększenia poziomu cyberbezpieczeństwa.

Projekt jest realizowany w ramach FUNDUSZY EUROPEJSKICH NA ROZWÓJ CYFROWY 2021-2027 (FERC); Priorytet II: Zaawansowane usługi cyfrowe; Działanie 2.2. – Wzmocnienie krajowego systemu cyberbezpieczeństwa.

opr. Nina Dąbrówka

„Eko Bukowsko” dofinansowane z WFOŚGW

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Rzeszowie rozpatrzył pozytywnie wniosek „Eko Bukowsko” złożony przez gminę Bukowsko w ramach naboru Programu Regionalnego Wsparcia Edukacji Ekologicznej część 2 Fundusz Ekologii współfinansowany ze środków NFOŚiGW.

Celem zaplanowanego działania jest podniesienie poziomu świadomości ekologicznej, upowszechnianie wiedzy, aktywizacja społeczna, budowanie społeczeństwa obywatelskiego i kształtowanie postaw proekologicznych społeczeństwa - dzieci i młodzieży ze szkół podstawowych oraz ponadpodstawowych, w zakresie tematyki: przeciwdziałania emisjom, odnawialnych źródeł energii i niskoemisyjnego transportu, zrównoważonego rozwoju, ochrony środowiska i gospodarki wodnej.

opr. Joanna Olchawa

Szkoły gminy Bukowsko dobrze wykorzystywały czas ferii zimowych

Okres ferii zimowych był najlepszym czasem na przeprowadzenie kontroli technicznych, przeglądów obiektów, sprawdzenie stanu zewnętrznych budynków oraz sal lekcyjnych, sal

gimnastycznych, obiektów sportowych, pomieszczeń i wyposażenia.

Dyrektorzy naszych szkół bardzo efektywnie wykorzystali ten czas. W szkołach przeprowa-

dzono szereg prac remontowych: szpachlowanie i odmalowanie ubytków w ścianach; odświeżenie ścian w salach gimnastycznych, odmalowanie lamperii, zaimpregnowanie parkietu i zamontowanie rolet zewnętrznych. Ponadto wyremontowano i odświeżono łazienki; wyczyszczono i wylakierowano progi; założono kątowniki na ścianach, aby zapobiec ich obijaniu, naprawiono krzeselka, ławki, podokręcano klamki w drzwiach; wymieniono zniszczone drzwi; uzupełniono ubytki w tynkach i płytkach zewnętrznych i wewnętrznych

opr. Joanna Niemiec-Hnat

KGW Nagórzanki rozwijają skrzydła

1. Od jak dawna tworzycie Panie Koło Gospodyń Wiejskich i ile osób w nim działa obecnie?

- Koło w Nagórzanach powstało stosunkowo niedawno, ponieważ zostało reaktywowane w marcu 2019 roku i wówczas składało się z 32 członkiń. Stopniowo, z upływem czasu liczba ta zwiększyła się do 38 osób. Oczywiście nie zawsze spotykamy się w pełnym składzie, ale zawsze staramy się organizować spotkania w terminie dogodnym dla większości pań.

2. Gdzie odbywają się Wasze spotkania i jak często się spotykacie?

- Najczęstszym miejscem spotkań była sala w Domu Ludowym w Nagórzanach lub altana ogrodowa, a w trakcie jej remontu, korzystaliśmy z remizy dzięki uprzejmości naszych strażaków z OSP. W roku 2022 otrzymaliśmy pomieszczenie od gminy w Domu Ludowym i po przeprowadzonym remoncie koło zyskało nowe pomieszczenie. Nasze spotkania odbywają się średnio raz w miesiącu w okresie zimowym, a w miesiącach letnich w zależności od okoliczności. Bywało tak, że i kilka razy w tygodniu.

3. Ostatni rok był bardzo owocny dla waszego KGW. Z jakich działań jesteście najbardziej dumne? (imprezy, konkursy, inicjatywy społeczne, zrealizowane projekty).

- Pierwszym tak ważnym wydarzeniem w historii naszego koła był udział w programie pn. „Kulinarne Potyczki” emitowanym w telewizji TV Bydgoszcz. Dużym przeżyciem była wizyta telewizyjnej w naszej miejscowości i możliwość pokazania własnego rękodzieła oraz zaprezentowanie potraw regionalnych. Angażowałyśmy się również w przygotowywanie różnego rodzaju imprez czy inicjatyw społecznych, przy współpracy z lokalnymi, gminnymi i powiatowymi organizacjami. Tradycją jest już organizacja Dnia Kobiet dla mieszkanki wsi Nagórzany, wspólne sprzątanie naszej wsi w ramach Dnia Ziemi, przygotowanie ołtarza na procesję Bożego Ciała, Piknik Rodzinny organizowany z Radą Sołecką i OSP Nagórzany oraz udział w

gminnych wydarzeniach plenerowych. Wraz z Towarzystwem Przyjaciół Ziemi Bukowskiej organizowałyśmy „Sobótkę Bukowską”, a wspólnie z gminą Bukowsko realizowałyśmy projekt Funduszu Sprawiedliwości na zakup sprzętu dla KGW. Udało nam się pozyskać dofinansowanie na realizację projektów „Natura od kuchni”, „Moda folkowa Nagórzanek” oraz „Kubek, dzbanek czy makatka... Rękodzieło to jest gratka”. Reprezentowałyśmy naszą gminę na jubileuszu z okazji 30-lecia Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Rzeszowie, zdobywając nagrodę w konkursie pn. „Planuję. Kupuję. Gotuję – nie marnuję”, w Mrzygłodzie na II edycji „Bitwy Regionów”, prezentując wieniec dożynkowy w Muzeum Budownictwa Ludowego w Sanoku oraz na Ogólnopolskiej Pielgrzymce Kół Gospodyń Wiejskich w Częstochowie.

4. Gdzie szukacie pomysłów na wciąż nowe projekty i jak wpływają one na rozwój Waszego koła?

- Inspirujemy się głównie informacjami zawartymi na rządowych stronach o projektach dla KGW, lokalnych stronach ARiMR i ODR w Boguchwale, stronie Urzędu Gminy Bukowsko oraz na forach społecznościowych, zrzeszających Koła Gospodyń Wiejskich. Realizując te projekty udoskonalamy swój potencjał artystyczny oraz kulinarny.

5. Co motywuje Was do działania na rzecz kultywowania regionalnych tradycji i aktywnego animowania życia kulturalnego Waszej wsi?

- Motywacją do tych działań jest utrwalenie zanikającej regionalnej tradycji i przekazywanie jej młodszemu pokoleniu w celu jej dalszej kontynuacji. Dzięki aktywnemu uczestnictwu w różnego rodzaju projektach zachęcamy wszystkich mieszkańców do czynnego udziału w życiu publicznym.

6. Jakie macie plany na przyszłość i jak przygotowujecie się do nowych wyzwań?

- W tym roku planujemy kontynuację już rozpoczętych projektów i realizację nowych, które będą dla nas ciekawym i motywującym wyzwaniem. Pierwszym zadaniem, które chcielibyśmy zrealizować jest konkurs zielarski ogłoszony przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi pn. „Zioła dla zdrowia”. W związku z tym planujemy szereg spotkań o tematyce nawiązującej do prozdrowotnych właściwości ziół oraz do ich uprawy. Inauguracją wspólnych spotkań mieszkańców w naszej wsi będzie zorganizowanie w połowie marca uroczystość z okazji Dnia Kobiet.

Na pewno też nie zabraknie naszego uczestnictwa w imprezach organizowanych na szczeblu lokalnym, gminnym i powiatowym.

opr. Joanna Olchawa

Przekazanie alkomatu dla Posterunku Policji w Bukowsku

Zgodnie z założeniami Programu Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Bukowsku, 12 stycznia 2024 r. Wójt Marek Bańkowski na ręce Kierownika Posterunku Policji w Bukowsku mł. asp. Dawida Biedrzyńskiego przekazał dwa nowoczesne urządzenia służące do kontroli stanu trzeźwości kierowców. Urządzenia będą wykorzystywane w codziennej służbie przez policjantów. Dzięki nowym alkomatom w zaledwie kilkanaście sekund, w bezdotykowy sposób funkcjonariusze

będą mogli sprawdzić stan trzeźwości, co niewątpliwie ułatwi przeprowadzanie kontroli kierowców i służyć będzie przeciwdziałaniu alkoholizmowi w naszej gminie.

Władze samorządowe gminy Bukowsko wspierają wszelkie inicjatywy, które podejmowane są na rzecz poprawy bezpieczeństwa mieszkańców. Środki na zakup alkomatów przekazane zostały z Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Bukowsku.

Joanna Olchawa

Wspólne kolędowanie w miejscowościach Wola Sękowa i Wolica

W niedzielne popołudnie, 14 stycznia, w Domu Ludowym w Woli Sękowej było radośnie i muzycznie. W pięknie przygotowanym przez Panie z KGW przyjęciu uczestniczyli mieszkańcy wioski. Dorośli i dzieci. Byli dostojni kolędnicy i szczodraczki. Nie zabrakło nawet tradycyjnego Słomiannika. Wspólne kolędowanie, talenty muzyczne panów Mariana i Mieczysława Czaplów, występy maluchów i wigilijne potrawy - stworzyły magię świątecznych chwil. Niezapomniany wieczór zorganizowało Koło Gospodyń Wiejskich w Woli Sękowej we współpracy z Radą Sołectką i Uniwersytetem Ludowym Rzemiosła Artystycznego.

Również Koło Gospodyń Wiejskich z Wolicy wspólnie z Oazą Młodzieżową z Parafii pw. Podwyższenia Krzyża Świętego w Bukowsku, prowadzoną przez ks. Tomasza Słodyczko, zorganizowało 21 stycznia 2024 r. wspólne kolędowanie dla społeczności wioski. Radość ze wspólnego kolędowania w murach miejscowej remizy OSP była ogromna. Licznie zgromadzeni mieszkańcy byli zachwyceni zorganizowaniem i przeprowadzeniem takiego sposobu spotkania pokoleń. Poczęstunek przygotowany przez KGW oraz

wspaniała atmosfera, skłoniła wszystkich nie tylko do wspólnego ucztowania i śpiewania kolęd. Wspólna inicjatywa Koła oraz młodzieży, miała również na celu wsparcie finansowe wakacyjnego wyjazdu młodzieży na oazę.

Dzięki takim inicjatywom mieszkańcy sołectw i gminy mogą poczuć wspólną więź przynależności do jednej rodziny. Pamiętajmy, że tradycje są ważnym elementem naszego dziedzictwa kulturowego.

opr. Beata Woroniec i Joanna Olchawa

Świąteczne Drzewka Życzliwości wydają owoce

Pracownicy Centrum Usług Społecznych w Bukowsku oraz członkowie Towarzystwa Przyjaciół Ziemi Bukowskiej w Bukowsku przy wsparciu gminy Bukowsko oraz wolontariuszy ze szkół gminnych, organizują dwa razy w roku przed świętami Bożego Narodzenia i Wielkanocy akcje charytatywne „Drzewko Życzliwości”. W ubiegłym roku przed świętami Bożego Narodzenia mieszkańcy naszej gminy udowodnili po raz kolejny, że nie są obojętni na potrzeby swoich sąsiadów. Wystarczył mały gest, aby wnieść radość w trudną i smutną ich codzienność. 20 grudnia 2023 r. pracownicy socjalni z CUS przygotowali paczki i rozwieźli je wraz z życzeniami do osób najbardziej potrzebujących, samotnych i chorych oraz wielodzietnych rodzin. Świątecznym akcentem w paczce był drobny upominek wykonany przez rodziców Przedszkola Samorządowego w Bukowsku. Także w okresie Świąt Wielkanocnych pamiętamy o potrzebujących mieszkańców naszej gminy. Ponownie w sklepach i szkołach na terenie gminy stanęły kosze na żywność i produkty pierwszej potrzeby pod szyldem „Drzewka Życzliwości”. Mamy nadzieję, że również tegoroczna świąteczna akcja charytatywna spotka się z życzliwością i szczodrością serc naszych mieszkańców.

Razem możemy zmieniać świat na lepszy.

CUS i TPZB w Bukowsku

Dzień Babci i Dziadka w szkołach gminy Bukowsko

Ponownie w tym roku dzieci ze szkół i przedszkoli w gminie Bukowsko szczególnie uroczyste uczciły święto Babć i Dziadków. W Zespole Szkół im. Jana Pawła II w Pobiednie 19 stycznia br. dzieci z wszystkich grup przedszkolnych oraz

klas 1-3 zaprezentowały jasełka oraz bogaty repertuar artystyczny. Dzieci włożyły w występy całe swoje serce. Dla wielu był to pierwszy występ przed tak dużą publicznością. Zebranym Babciom i Dziadkom dostarczyły wielu wzruszeń

i wywołały niejednen uśmiech. Dzień 24 stycznia w ZS w Nowotańcu był również wyjątkowy dla Babć i Dziadków, którzy z dumą i radością mogli podziwiać występy ukochanych wnucząt. Także w Przedszkolu Samorządowym w Bukowsku każda grupa przedszkolaków gościła swoje Babcie i Dziadków prezentując specjalnie na tę okazję przygotowane programy artystyczne. Po występach w przepięknej scenografii oraz wyjątkowej atmosferze, dziadkowie zaproszeni zostali na słodki poczęstunek.

Były to wyjątkowe uroczystości, pełne uśmiechu, radości i dumy. Szczególna okazja, aby swoim bliskim okazać szacunek i podziękować za miłość, cierpliwość i zrozumienie. Szczęśliwe i rozpromienione twarze Babć i Dziadków świadczyły o tym, jak ważne są takie spotkania i chwile spędzone wspólnie z wnukami.

opr. Zespoły Szkół w gminie Bukowsko

Konkurs historyczny „Niezlomni” w ramach obchodów Narodowego Dnia Pamięci Żołnierzy Wyklętych

Katowani w więzieniach, skazywani na śmierć, a potem na zapomnienie – Żołnierze Wyklęci, o których w sposób szczególny pamiętamy 1 marca. W tym roku już tradycyjnie odbył się tego dnia powiatowy międzyszkolny konkurs historyczny pt. „Niezlomni” w szkołach gminy Bukowsko. Trzyosobowe zespoły zmagaly się pytaniami przygotowanymi przez historyczkę z ZS w Bukowsku, Barbarę Mrozowską. Zakres materiału obejmował historie żołnierzy Niezlomnych- bohaterów tegorocznego biegu Powstańców Warszawskich: **Ewy Stolarskiej, Jana Rodowicza, Bolesława Kontryma i Jerzego Miatkowskiego**. Najwięcej punktów zdobyli Magdalena Łuszcz, Michał Rakoczy i Fabian Pyszko z ZS w Bukowsku, drugie miejsce przypadło drużynie z ZS w Nowotańcu: **Aleksandra Burnat, Nikola Balwierczak i Mateusz Zabiega**, a trzecie zespołowi z ZS w Pobiednie: **Aleksandra Borończyk, Weronika Bąk i Przemysław Woźniczak**. Wszystkie zespoły były doskonale przygotowane do konkursu. Gratulujemy wiedzy młodzieży oraz zaangażowania nauczycielom przygotowujących ich do tego zadania. Nagrody wszystkim zespołom biorą-

cym udział w konkursie wręczone zostały podczas biegu Tropem Wilczym w dniu 3 marca 2024 r. Jedną z nagród dla uczestników konkursu były pakiety startowe na dystansie 1963 m w Biegu Tropem Wilczym.

Organizatorem konkursu był **Zespół Szkół w Bukowsku** we współpracy z **Towarzystwem Przyjaciół Ziemi Bukowskiej i Gminą Bukowsko**. Jak co roku partnerem Biegu Tropem Wilczym w Bukowsku jest **Instytut Pamięci Narodowej w Rzeszowie** oraz **Muzeum Budownictwa Ludowego w Sanoku**. W ramach

współpracy w dniach 23 i 26 lutego br. historyk z IPN Maciej Rędziniak, przeprowadził w szkołach naszej gminy nietypowe lekcje historii, których tematyką były losy „Żołnierzy Wyklętych”. Składamy ogromne podziękowania za bardzo ciekawe prelekcje.

opr. Joanna Olchawa

INSTYTUT PAMIĘCI
NARODOWEJ
Oddział w Rzeszowie

Bal karnawałowy

Karnawał to miła, pełna wrażeń, kolorów, dźwięków, smaków i zabaw tradycja, nie tylko dla dorosłych. Bal karnawałowy jest atrakcją bardzo lubianą również przez dzieci, dostarcza im wielu przeżyć i radości. Tak też było u nas w dniu 10 lutego 2024 roku.

Na pięknie udekorowanej sali gimnastycznej ZS w Bukowsku pojawiły się kolorowe postacie. Dzieci przebrane były za bohaterów znanych bajek, można było zobaczyć: wróżki, królowny, biedronki, motylki, księżniczki, policjantów, strażaków, kotki, spidermanów, jednoróżce nie sposób zliczyć i wymienić tych wszystkich postaci. Na sali podczas pląsów było bardzo kolorowo, wszyscy bawili się wesoło, uśmiech nie zniknął z twarzy mimo chwilowego zmęczenia. Kiedy czas zabawy dobiegł końca dzieci ze smutkiem opuszczały salę. Bal umożliwił dzieciom spędzenie czasu w miłej atmosferze. Wspólna zabawa przyniosła wiele pozytywnych emocji i przeżyć przedszkolakom, a to było głównym celem tego balu.

Dziękujemy dzieciom i Rodzicom za zaangażowanie w przygotowanie pięknych bajkowych strojów.

Serdeczne podziękowania dla Rady Rodziców, działającej przy naszym przedszkolu, a w szczególności Pani Eweliny Rakoczy-Król za orga-

nizację balu, zaangażowanie, piękną, pomysłową dekorację sali, przygotowanie poczęstunku. Ogromne brawa dla wszystkich Rodziców, którzy przyczynili się do tego, aby ten dzień pozostał na długo w pamięci wychowanków.

opr. reakcja Zespołu Szkół w Bukowsku

Jest taki dzień...

W niedzielę 17.12. w Zespole Szkół w Bukowsku można było poczuć klimat zbliżających się świąt Bożego Narodzenia. Rada Rodziców, Rada Pedagogiczna i pracownicy szkoły zaangażowali się w zorganizowanie świątecznego Spotkania Opatkowego. Uczniowie pod kierunkiem ks. T. Słodyczki we współpracy z p. A. Maczuzak-Golonka przedstawili jasełka pt. „Dziecię nam się narodziło”. Młodzi artyści, w pięknych strojach, przedstawili wydarzenia sprzed ponad dwóch tysięcy lat, gdy w Betle-

jem narodziło się Boże Dzieciątko. Aktorzy wcieliili się w role Maryi i Józefa, pasterzy, aniołów, trzech króli, ludzi różnych stanów i zawodów, przybywających złożyć pokłon i dary Jezusowi narodzonemu w ubogiej stajence. Wspaniałe dekoracje wykonały p. M. Siuciak, p. M. Markowska oraz p. E. Kseniak. Uroczystość rozpoczęła p. dyrektor A. Chrobak, który powitał gości: przedstawiciele Urzędu Gminy z panem Wójtem Markiem Bańkowskim na czele, radnych, dyrektorów szkół, mieszkańców, rodziców, dzieci i zaprosił wszystkich do obejrzenia programu artystycznego, wspólnego kolędowania z żeńskim chórem kościelnym z Bukowska, później

do degustacji potraw regionalnych oraz udziału w kiermaszu ozdób świątecznych. Podziękowała wszystkim, którzy włączyli się w przygotowanie uroczystości, złożył serdeczne, świąteczne życzenia. Następnie głos zabrał pan Wójt, który również dołączył się do życzeń, podkreślając, że takie spotkania łączą ludzi i kultywują piękne, polskie tradycje.

Organizatorzy Jasełek życzyli wszystkim otwartości na innych, zwykłego uśmiechu, gestu podania ręki drugiemu człowiekowi, powodującego przemianę w innych i w nas samych, „bo zawsze wtedy jest Boże Narodzenie”.

opr. redakcja Zespołu Szkół w Bukowsku

„Lapbook – baśnie z całego świata”

Pod takim tytułem został rozstrzygnięty konkurs plastyczno-czytelniczy zorganizowany przez Bibliotekę Szkolną. Zadaniem każdego uczestnika było stworzenie lapbooka o tematyce popularnej baśni. Lapbook to forma kreatywnego zaprezentowania informacji

na wybrany temat – książeczka z otwieranymi okienkami, skrytkami, składanymi elementami itd. Celem konkursu było promowanie czytelnictwa, rozwijanie zainteresowań plastycznych dzieci oraz ćwiczenie umiejętności gromadzenia i systematyzowania zebranych informacji.

I miejsce wywalczyła Jagoda Radożycka, II miejsce - Lena Kunda, a III miejsce - Nikola Hnat.

Gratulujemy laureatom, natomiast wszystkim uczestnikom serdecznie dziękujemy za udział w konkursie.

opr. redakcja Zespołu Szkół w Bukowsku

Nasze laureatki

Uczennice: Nadia Duduś z kl. VII i Dorota Nitka z kl. VI wzięły udział w piątej edycji konkursu: „Katyń w pieśni i poezji” w Sanoku, gdzie zajęły I miejsca - w kategorii: Twórczość własna i przegląd utworów wokalnych. Duży sukces odniosła również Aleksandra Żytka z kl. VI w Ogólnopolskim Konkursie Ortograficznym organizowanym w ramach projektu Stypendiada Polonistyczna, zdobywając medal – Orła Ortograficznego i tytuł finalisty.

Gratulujemy bardzo osiągniętych wyników i życzymy dalszych sukcesów.

opr. redakcja Zespołu Szkół w Bukowsku

Ach, cóż to był za bal...

Bal karnawałowy dla uczniów Zespołu Szkół w Nowotaniecu, pełen barwnych strojów, animacji i uśmiechów, przekroczył granice zwykłej zabawy, zamieniając się w magiczną podróż w krainę dziecięcych marzeń. Początek zabawy był jak otwarcie magicznej szkatuły, gdy maluchy przekraczały próg sali, poprzębiane w najbardziej wymyślne kostiumy. Kolorowe motyle, śmiałe superbohaterki i małe księżniczki tańczyły razem, tworząc nie-

powtarzalną mozaikę radości. Nieodłącznym elementem balu były animatorki, które prowadziły uczestników przez labirynt śmiechu i tańca. Dzieci, pełne energii i uśmiechu, wkroczyły w świat fantazji, w którym każdy krok był nową przygodą. Maluchy wpatrywały się z zachwytem w siebie nawzajem, zafascynowane własnymi kostiumami i nieznanymi możliwościami, jakie niosło za sobą to magiczne wydarzenie. Serdeczne podziękowania kierujemy

w stronę Rady Rodziców, której zaangażowanie w organizację tego wydarzenia było nieocenione. Dzięki Wam, drodzy Rodzice, Dom Strażaka w Nadolanach zamienił się w magiczną krainę, w której marzenia dzieci stawały się rzeczywistością. Niech to wspomnienie będzie dla nas wszystkich źródłem radości i inspiracji. Czekamy już z niecierpliwością na kolejną przygodę w krainie dziecięcych marzeń.

opr. Renata Preisner – Rakoczy

Język ojczysty to nasz skarb narodowy!

Ósma odsłona Dnia Języka Polskiego pod hasłem „Polski. Inspiruje”, miała miejsce 23 lutego 2024 roku w Zespole Szkół w Nowotańcu. Tym razem postanowiliśmy zanurzyć się w krainie tautogramów, w której każde słowo snuje swoją opowieść, zaczynając się tańcem tych samych liter. To wyjątkowe wyzwanie stanowiło doskonały pretekst do rozbudzania językowych zmysłów i zainicjowania podróży w wyobraźni. W programie uroczystości rozbrzmiewały nie tylko radosne dźwięki humorystycznych piosenek, lecz także specjalna edycja drużynowych potyczek z językiem polskim. Punktem kulminacyjnym

była rywalizacja najstarszych uczniów szkół podstawowych z gminy Bukowsko o Nagrodę Wójta Gminy w specjalnie przygotowanym teście językowym. Zmagania z zawiłościami naszego języka ojczystego przyniosły nie tylko fascynujące widowisko, ale również emocjonujące momenty rywalizacji. Zwycięzcami Gminnego Konkursu Języka Polskiego i jednocześnie zdobywcami zaszczytnej Nagrody Wójta Gminy Bukowsko, okazali się: Magdalena Łuszcz i Michał Rakoczy. Na drugim miejscu zmagania zakończyli Milena Gorzkowska, Mateusz Zabiega i Jakub Pyrcał, a tuż za nimi na podium stanęła Nikola

Balwierczak. Dziękujemy wszystkim uczniom i ich opiekunom za przyjęcie zaproszenia i udział w twórczym spektaklu językowego widowiska. Wyjątkowe podziękowania kierujemy do Pana Marka Bańkowskiego, Wójta Gminy Bukowsko, za ufundowanie nagród. Mamy nadzieję, że ta artystyczna ekspedycja do krainy słów utwierdziła uczestników w przekonaniu, iż język polski to klejnot kultury, symfonia narodowego dziedzictwa, której harmonię warto pielęgnować nie tylko w wyjątkowych chwilach, ale również w codziennym życiu!

opr. Renata Preisner – Rakoczy

Powiatowy konkurs

Niezwykła Natura Trójkątów rozstrzygnięty!

My – nauczyciele – codziennie zadajemy sobie pytanie, jak przekazać wiedzę, żeby uczniowie ją przyswoili, jak ich zainteresować, zaangażować, zmotywować do pracy... Jak sprawić, żeby po prostu dobrze nam się pracowało, żebyśmy widzieli wspólny cel związany z użytecznością wiedzy, z którą się stykamy.

Inicjatywą, która miała nas zbliżyć do tego celu jest innowacja Matematyczni–EKO–logiczni, w ramach której podejmowaliśmy działania łączące matematykę z naukami przyrodniczymi. Potem zrodził się pomysł realizacji powiatowego konkursu Niezwykła Natura Trójkątów.

Zadaniem uczestników konkursu było przedstawienie obiektu przyrody w formie trójkątów. Należało wykonać pracę w formacie A3 dowolną techniką płaską. Należało wykazać się kreatywnością, pomysłowością i twórczym podejściem do tematu. Ponadto ważna była estetyka i konsekwentna realizacja zamierzenia.

Do konkursu zgłosiło się 55 uczniów z siedmiu szkół powiatu sanockiego. Otrzymaliśmy piękne prace wykonane różnymi technikami. Oto przyznane miejsca:

I miejsce ex aequo:

- ▶ Milena Gorzkowska i Alicja Serwońska; SP Nowotaniec
- ▶ Szymon Kocaj; SP Nowotaniec

II miejsce ex aequo:

- ▶ Michał Niemczyk; SP4 Sanok
- ▶ Amelia Rogowska; SP3 Sanok
- ▶ Marcel Latawski; SP Pobiedno
- ▶ Anna Żytka; SP Pobiedno

III miejsce ex aequo:

- ▶ Wiktoria Kędra i Julia Radziejowska-Sowa; SP4 Sanok
- ▶ Aleksandra Dworżańska; SP3 Sanok
- ▶ Wiktoria Kruczkiewicz i Amanda Rysz; SP Nowotaniec

- ▶ Nikola Balwierczak i Zofia Tokarz; SP Nowotaniec
- ▶ Aleksandra Kielniak; SP Nowotaniec

Wyróżnienia:

- ▶ Emilia Piecuch; SP4 Sanok
- ▶ Julita Pałys; SP4 Sanok
- ▶ Anastazja Horodilova i Julia Piecuch; SP4 Sanok
- ▶ Emilia Szmyd; SP3 Sanok
- ▶ Amelia Kocaj; SP3 Sanok
- ▶ Weronika Bąk i Wiktoria Adamska; SP Pobiedno
- ▶ Emilia Rakoczy; SP Jaćmierz
- ▶ Seweryn Kaznowski; SP Jaćmierz
- ▶ Filip Waclawski; SP Jaćmierz
- ▶ Anastazja Maczużak i Oliwier Burnat; SP Nowotaniec

Bardzo gratulujemy wszystkim uczestnikom i dziękujemy ich szkolnym opiekunom.

Liczymy na dalszą współpracę przy realizacji wspólnych projektów.

Konkurs NIEZWYKŁA NATURA TRÓJKĄTÓW został sfinansowany przez Fundację mBanku.

opr. Katarzyna Dworżańska – Bobko

Świąteczna odyseja - magiczne połączenie tradycji, talentów i smaków

Gdy ostatnie promienie słońca malowały niebo różowym blaskiem Zespół Szkół w Nowotańcu, podczas Bożonarodzeniowego spotkania, otulił się magiczną atmosferą świąt. To wydarzenie było niczym kolorowa strona w księdze świątecznych cudów, a przybyli goście mieli okazję zatracić się w festiwalu tradycji, talentów i świątecznych smaków. Gdy pierwsze dźwięki melodyjnych akordów uniosły się w powietrzu, sceną zawładnęły aniołki w swoich lekkich, białych sukniach, przypominające spadające z nieba płatki śniegu. Kroki ich tańca, niczym delikatne opowieści, malowały w powietrzu misterną historię. Każdy gest, każde uniesienie skrzydeł, przekazywały widzom nie tylko taneczne umiejętności, ale i magię, tego szczególnego dnia. Niepodważalną gwiazdą wieczoru były jasełka, ukazujące w sposób niezwykle barwny i pełen emocji narodzenie Jezusa. Uczniowie wcielili się w postaci biblijne, a pomogli im w tym kostiumy odzwierciedlające atmosferę tamtych czasów, zaś dopełnieniem niezwykłych wrażeń były ich głosy, które brzmiały, jak modlitwa skierowana ku Niebu. Ich aktorska pasja i oddanie były jak magiczne zaklęcia, które przeniosły widzów do Betlejemskiej Stajenki, gdzie narodziła się nadzieja. Światła sceny podkreślały dramaturgię chwili, więc widzowie zatopili się w historii narodzin Jezusa. Wartością dodaną tegoż

spotkania był XII już kiermasz ozdób. Stoiska, przypominały magiczne altanki, na których prezentowały się ręcznie wykonane dzieła. Ozdoby świeciły blaskiem włożonych w nie starych, jakby każda była małym światłem, które rozjaśniało zimową noc. W końcu nadszedł czas na ostatnią atrakcję wieczoru, czyli degustację, która wypełniła salę zapachem bożonarodzeniowej kuchni. Smaki, które krążyły w powietrzu, stanowiły połączenie tradycji i nowoczesności. Podawane dania wzbudzały zachwyt

i pobudzały zmysły. Wszystko, co wydarzyło się podczas tej uroczystości, tworzyło niezwykłą symfonię talentów i bożonarodzeniowej magii. Była to niecodzienna podróż przez świat uczuć, wypełniona sztuką, radością i jednością. Wieczór ten pozostanie w pamięci jako chwila, w której codzienność przeniosła się w magiczny świat świąt, a uczniowie stali się artystami tej wyjątkowej bożonarodzeniowej opowieści.

opr. Renata Preisner - Rakoczy

Szkolny Konkurs Czytania ze Zrozumieniem „Czytam, Rozumiem, Umiejęm”

Uczniowie II etapu kształcenia wzięli udział w Szkolnym Konkursie Czytania ze Zrozumieniem pod hasłem „CZYTAM, ROZUMIEM, UMIEM”.

Celem konkursu było:

- ▶ sprawdzenie własnej wiedzy i umiejętności,
- ▶ doskonalenie umiejętności cichego czytania ze zrozumieniem,
- ▶ doskonalenie umiejętności pisania i wykorzystywania wiedzy w praktyce,

- ▶ rozwijanie zainteresowań czytelniczych,
- ▶ kształtowanie umiejętności zdrowej rywalizacji i radzenia sobie ze stresem,
- ▶ kształtowanie koncentracji.

Wyniki konkursu przedstawiają się następująco:

Kategoria wiekowa – uczniowie klas IV – VI

- I miejsce – Przemysław Bodnar (klasa VI)
- II miejsce – Anna Żytka (klasa VI)
- III miejsce – Nikola Piecuch (klasa IV)
- Wyróżnienie – Rafał Gerla (klasa IV)

Kategoria wiekowa

– uczniowie klas VII – VIII

- I miejsce – Jakub Pyrcak (klasa VIII)
 - II miejsce – Marcin Bodnar (klasa VIII)
 - III miejsce – Aleksandra Borończyk (klasa VII)
- Dyrektor szkoły Pani Katarzyna Wojtuszevska-Cap wręczyła laureatom nagrody oraz dyplomy.

Organizatorami II edycji konkursu byli nauczyciele języka polskiego, panowie: Jerzy Ambicki i Andrzej Zagórski.

Dzień Bezpiecznego Internetu w Zespole Szkół w Pobiednie

W ramach corocznie obchodzonego w Zespole Szkół im. Jana Pawła II w Pobiednie Dnia Bezpiecznego Internetu zorganizowany został konkurs plastyczny pt. „Bezpieczni w sieci”.

Celem konkursu było wyszukiwanie wartościowych treści, które mogą być wykorzystane

w celach edukacyjnych, kształtowanie właściwych postaw i zachowań, zwiększanie świadomości i odpowiedzialności surfujących w „sieci” oraz poprawa bezpieczeństwa dzieci i młodzieży korzystającej z Internetu i różnych aplikacji społecznościowych;

Konkurs organizowany był w 3 kategoriach wiekowych: oddział przedszkolny, klasy I-IV i klasy V-VIII. Zadaniem uczestników było wykonanie plakatu promującego hasło „Bezpieczni w sieci”.

Wyniki konkursu przedstawiają się następująco:

Kategoria wiekowa – oddział przedszkolny

- I miejsce - Paweł Śmierotka
- II miejsce - Adam Śmierotka
- III miejsce - Martyna Karpel i Antonina Król.

Kategoria wiekowa – klasy I - IV

- I miejsce - Marcel Hydzik i Katarzyna Filipczak

II miejsce - Michał Śmierotka

III miejsce - Siwik Laura i Antonina Król.

Kategoria wiekowa – klasy V-VIII

I miejsce - Julia Głowacz

II miejsce - Anna Żytka

III miejsce - Milena Marzec.

Wyróżnienia: Wiktor Konik, Zuzanna Klepczyk i Kacper Solecki.

Dyrektor szkoły Pani Katarzyna Wojtuszevska-Cap wręczyła laureatom konkursu nagrody i dyplomy. Wszyscy uczestnicy konkursu plastycznego otrzymali nagrody pocieszenia.

Dzieci wykazały się kreatywnością i dojrzałym podejściem do tematu pracy. Doceniając zaangażowanie i pomysłowość wszystkich uczestników konkursu została zorganizowana pokonkursowa wystawa prac.

opr. Mariusz Prajzner

„Pełna Miska Dla Pieska”

Wzorem ubiegłych lat uczniowie zarówno Szkoły Podstawowej w Pobiednie, jak i naszych oddziałów przedszkolnych włączyli się w akcję mającą na celu pomoc zwierzętom znajdującym się w „Sanockim schronisku dla bezdomnych zwierząt”.

Zebrana karma została dostarczona przez naszych wolontariuszy, którzy mogli również poznać smutne historie czworonożnych przyjaciół. Osoby opiekujące się tymi zwierzętami wyrażają swoją wdzięczność uczniom naszej szkoły za okazaną pomoc i dziękują wszystkim, którzy nie tracą swojej wrażliwości wobec zwierząt dotkniętych cierpieniem.

Opiekunowie Szkolnego Wolontariatu

Projekt „Przedszkolaki tropią geometryczne szlaki” w Zespole Szkół im. Jana Pawła II w Pobiednie

Zespół Szkół im. Jana Pawła II w Pobiednie realizuje projekt **„Przedszkolaki tropią geometryczne szlaki”**, który złożył w programie **mFundacji** „praktyczny wymiar geometrii”. Projekt jest realizowany we wszystkich naszych grupach przedszkolnych. Dotyczy on edukacji matematycznej, a jego tematem przewodnim jest geometria.

Poprzez udział w tym projekcie przybliżamy naszym dzieciom zagadnienia matematyczne, co z pewnością zaowocuje na kolejnych etapach edukacji. Dzięki projektowi chcemy pokazać nie tylko dzieciom, ale też ich rodzicom, że matematyka nie musi być trudna i nudna.

Do wszystkich grup przedszkolnych trafiły bardzo atrakcyjne gry dydaktyczne i klocki logiczne, których zakup sfinansowała **Fundacja mBanku**. Poprzez zakupione pomoce będziemy jeszcze bardziej rozbudzać ciekawość matematyczną u dzieci, uczęszczających do Publicznego Samorządowego Przedszkola w Pobiednie.

*opr. Koordynator projektu
Katarzyna Wojtuszczyńska-Cap*

Tradycje adwentowe i bożonarodzeniowe w spektaklu „Zwyczajny Rok (Zima) w gminie Bukowsko”

22 grudnia 2023 r. podczas wigilii szkolnej, społeczność Zespołu Szkół w Bukowsku oraz zaproszeni goście mieli okazję obejrzeć przedstawienie „Zwyczajny Rok (Zima) w gminie Bukowsko”, prezentujące tradycyjne zimowe obrzędy związane z adwentem, świętami Bożego Narodzenia oraz Nowym Rokiem, zrealizowane w ramach projektu „TropiMy cienie przeszłości”. Celem projektu była integracja międzypokoleniowa oraz ocalenie od zapomnienia ważnej dla naszej społeczności kulturowej tradycji.

Kanwą scenariusza spektaklu, były wspomnienia z dzieciństwa lub zapamiętane historie rodzinne mieszkańców gminy Bukowsko: **Wandy Zabiega, Heleny Czapla, Mariana Czapla, Honoraty Nowosielskiej, Beaty Stawarczyk, Danuty Kozimor oraz Mieczysława Sokółowskiego.** Nagrane wspomnienia zostały zamieszczone w Archiwum Społecznym Towarzystwa Przyjaciół Ziemi Bukowskiej na stronie www.tpz.bukowsko.pl.

Spektakl był efektem pracy członków **Grupy Teatralnej NaTak**, młodzieży z gminy Bukowsko oraz **Kapeli Ludowej Bukowianie** pod artystycznym kierownictwem **Marii Kondrad**. Dla młodego pokolenia była to cenna lekcja naszej lokalnej historii, dla starszych osób powrót

do czasów dzieciństwa. Wierzymy, że stał się on iskrą do wspólnych, rodzinnych opowieści, odrodzenia tradycji kolędniczych, a co za tym idzie integracji społeczności lokalnej.

Projekt edukacyjno-artystyczny „TropiMy cienie przeszłości” realizowany przez Towarzystwo Przyjaciół Ziemi Bukowskiej we współpracy z Gminą Bukowsko został dofinansowany ze środków **Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury** w ramach rządowego programu „Kultura ludowa i tradycyjna”.

opr. Joanna Olchawa

Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego

Definansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury - państwowego funduszu celowego

Kapela Ludowa Bukowianie na III Podkarpackim Kolędowaniu

28 stycznia 2024 r. Kapela Ludowa Bukowianie uczestniczyła w niesamowitym przedsięwzięciu artystycznym, jakim było III Podkarpackie Kolędowanie. Na zaproszenie Fundacji Iskry Tradycji w kościele św. Stanisława w Boguchwale wspólnie kolędowała rekordowa liczba ponad 500 wykonawców (39 kapel ludowych, zespoły śpiewacze, zespoły wokalne, zespoły pieśni i tańca).

Pod batutą Lidii Białej międzypokoleniowa grupa zaśpiewała i zagrała polskie kolędy i pastorałki. Dziękujemy członkom kapeli za reprezentowanie naszej gminy w artystycznym przedsięwzięciu, integrującym podkarpackie ludowe środowisko muzyczne.

opr. Joanna Olchawa

„Gość oczekiwany” w szkole w Pobiednie

W ten szczególnie i magiczny czas w roku wprowadziła nas społeczność **Zespołu Szkół im. Jana Pawła II w Pobiednie**, gdzie w dniu 10 grudnia 2023 r. odbyła się uroczystość z okazji świąt Bożego Narodzenia, połączone z kiermaszem świątecznym oraz zbiórką pieniędzy na Szlachetną Paczkę. Głównym punktem wieczoru była sztuka Zofii Kosak-Szczuckiej pt. „GOŚĆ OCZEKIwany” zaprezentowana przez młodzież pod opieką nauczycieli Barbary Ciepły i Marioli Babiarcz. W kolejnych scenach spektaklu uczniowie starali się przekazać najważniejsze wartości: miłość, szacunek, zrozumienie i pomoc drugiemu człowiekowi, jakimi należy kierować się w codziennym życiu. Pięknie wykonana scenografia budziła podziw zebranych i pozwalała na lepszy przekaz treści. Sztuka zaprezentowana przez uczniów klas II, V, VII i VIII wywołała wiele emocji i wzruszeń. W świąteczny klimat wprowadził publiczność „Taniec Aniołów”, wykonany przez uczniów klasy III pod kierunkiem Bożeny Skubisz. Oprawą muzyczną zajmował się Lesław Pyrcak ze szkolnym chórem. Przedstawienie zostało przyjęte bardzo ciepło przez zebraną publiczność i zostało nagrodzone gromkimi brawami.

W spotkaniu udział wzięli przedstawiciele władz samorządowych oraz radni i sołtysi. Wójt gminy Bukowsko **Marek Bańkowski**, dołączając się do życzeń gospodarzy, podkreślił, jak ważne są spotkania, które łączą ludzi i kultywują piękne, polskie tradycje oraz podziękował osobom zaangażowanym w przygotowanie uroczystości.

opr. Redakcja ZS w Pobiednie

BAZA DLA NGO

SKORZYSTAJ Z PROFESJONALNEGO WSPARCIA I ROZWIŃ SWOJĄ ORGANIZACJĘ!

- Doradztwo prawne
- Doradztwo graficzne
- Doradztwo gospodarcze
- Doradztwo projektowe

Zapraszamy do korzystania ze specjalistycznego wsparcia dla **KGW, OSP, UKS, stowarzyszeń, fundacji oraz grup nieformalnych z terenu gminy Bukowsko**

☎ 13 46 74 015 wew. 37
 🌐 www.tpzb.bukowsko.pl

Ferie w bibliotece!

Ferie, ferie i po feriach. W tym roku biblioteki zaproponowały dzieciom i młodzieży udział w KREA-feriach. Minęły nam one twórczo i ra-

dośnie. Zajęcia pokazały, że dzieci rozumieją potrzebę recyklingu, znajdują nowe zastosowania dla rzeczy „niepotrzebnych” i przy tym doskonale się bawią. Powstały takie prace jak: jeże z ziemniaka i słonecznika, stroiki na biurko, zakładki do książki – żabka, obrazki malowane lakierami do paznokci, ozdobne słoiczki i buteleczki oraz kolorowe mandale wykonane techniką origami. Mazaków, młodzi utalentowani artyści, użyli do tworzenia rysunków (dowolnych i walentynkowych). Ten charakterystyczny sposób rysowania i wypełniania powierzchni rysunku po angielsku nazywany jest „doodle”. Na Walentynki wykonali również kartki i słodkie niespodzianki w postaci cukierkowych serc. Zajęciom towarzyszyły także wspólne zabawy i gry planszowe.

Dzięki spotkaniom nawiązały się nowe znajomości, które sprzyjały wspólnym zabawom i pokazały, że w bibliotece też można miło spędzić czas!

opr. Dorota Radożycka

Międzynarodowy Dzień Kota

Międzynarodowy Dzień Kota obchodzony jest w Polsce 17 lutego! Z tej okazji Gminna Biblioteka Publiczna w Bukowsku postanowiła zrobić niespodziankę czytelnikom w wieku przedszkolnym.

Na nasze zaproszenie przyjechał do nich Pan Mateusz Świstak.

Z wykształcenia polonista, autor bloga „Baśnie na warsztacie: opowiada Mateusz Świstak” promującego współczesną wersję Sztuki Opowiadania. Jak sam o sobie mówi jest... opowiadaczem. Czyli staje przed ludźmi i opowiada im historie. To trudna sztuka, bez dodatkowych

rekwizytów, bez efektów w postaci obrazu, nagrania wideo czy instalacji. To, co tworzy, żyje tylko przez kilka chwil, w interakcji między nim a słuchaczami. W Bukowsku, Nowotańcu i Pobiednie opowiadał baśnie we własnej interpretacji. W tym o kotach: domowych i dzikich, dużych i małych, groźnych i przyjaznych. Wspaniała dykcja, ekspresja i swada z jaką to robił, wzbudzały zachwyt i żywiołowe reakcje u uczniów. Panu Mateuszowi serdecznie za to dziękujemy, a naszych czytelników zapewniamy, że nie jest to ostatnie spotkanie z nim!

opr. Zenon Rakoczy

Czwartkowe spotkania z rękodziełem w Woli Sękowej

We wrześniu ubiegłego roku Stowarzyszenie Uniwersytet Ludowy Rzemiosła Artystycznego wynajęło od Gminy Bukowsko nieruchomość w Woli Sękowej, w której niegdyś mieścił się sklep spożywczy. Po kilku miesiącach prac remontowych i przygotowawczych, w budynku powstała piękna, przestronna pracownia ceramiczno-rękodzielnicza. Z początkiem marca odbyły się w niej pierwsze zajęcia z ceramiki, w ramach dwuletniego kursu rękodzieła prowadzonego przez ULRA.

Chcielibyśmy, aby nowa pracownia służyła także społeczności lokalnej. Była miejscem spotkań, dawała przestrzeń do rozwoju zainteresowań i umiejętności rękodzielniczych osób dorosłych z terenu gminy i okolic.

Pracownia będzie otwarta dla wszystkich zainteresowanych, w każdy czwartek w godzinach: 16.00-18.00. Pierwsze zajęcia w dniu 20 marca 2024r. poświęcone będą wyplataniu wierzbowych wianków, które można wykorzystać do wielkanocnych stroików. Propozycje kolejnych zajęć postaramy się dostosować do zainteresowań uczestników.

Nie są wymagane specjalne umiejętności, uczymy się od podstaw i nastawiamy się na dobrą zabawę. Na zajęcia należy zabrać ze sobą dobry humor i wygodną odzież roboczą.

Udział w czwartkowych spotkaniach jest bezpłatny.

Zapisy: Ewelina Matusiak-Wyderka, tel: 504 122 767.

Serdecznie zapraszamy!

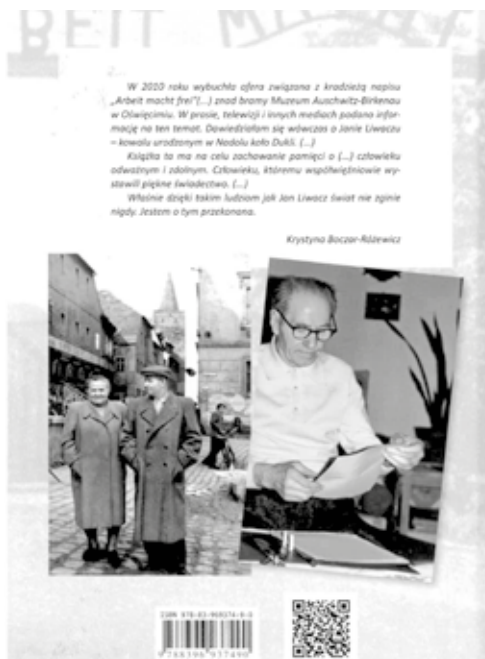
opr. Monika Wolańska

Jan Liwacz – człowiek niepokorny, historia kowala, więźnia obozu koncentracyjnego Auschwitz

„Jan Liwacz – człowiek niepokorny, historia kowala, więźnia obozu koncentracyjnego Auschwitz”, to nowa pozycja książkowa wydana przez Agencję Fotograficzną-Wydawniczą Graffia z Krosna w grudniu 2023 roku z inicjatywy Stowarzyszenia Inicjatyw Kulturalno-Ekologicznych „Animare”, autorstwa Krystyny Boczar-Różewicz. Książka składa się ze słowa wstępnego i siedmiu rozdziałów.

Wydana została w 125 rocznicę urodzin Jana Liwacza, kowala artysty z Nadola koło Dukli, związanego również z Bukowskiem. Bawiem tu założył rodzinę, ożenił się 13 maja 1923 roku z bukowszczanką Stefanią Milanowską i w Bukowsku mieszkał aż do aresztowania przez Niemców 16 października 1939 roku. Początkowo trafił do więzienia w Sanoku, kolejno do więzienia w Krośnie, na Montelupich w Krakowie, do obozu pracy w Nowym Wiśniczu, skąd 20 czerwca 1940 roku przewiezony został jednym z pierwszych transportów do tworzonego obozu Auschwitz (Oświęcim), o czym świadczy chociażby nadany mu numer 1010. W KL Auschwitz przebywał do 4 grudnia 1944 roku. Kiedy front zbliżał się do Oświęcimia część więźniów, wśród nich Jan Liwacz, została przetransportowana 5 grudnia 1944 roku do obozu Mauthausen-Gusen.

Jedną z najbardziej znanych prac Jana Liwacza jest napis „Arbeit macht frei” (w tłumaczeniu na język polski: Praca czyni wolnym), który został wykonany w obozowej ślusarni, w której pracował. Jan wykuwał litery napisu. Po wygięciu rurek i umocowaniu na nich spawem przygotowanych liter hasło zawisło nad bramą wejściową do głównego obozu Auschwitz. Pomagający mu więźniowie zamontowali je wadliwie, odwracając literę „B” z dołu do góry. Nie ustalono jednak, czy był to przypadek, czy

też zamierzone działanie. Hasło to na rozkaz generała SS Theodora Eicke wykorzystywane było przy bramach wejściowych do kilku niemieckich obozów zagłady (Auschwitz, Dachau, Gross-Rosen, Sachsenhausen, Theresienstadt, Flossenbürg). Napis ten został skradziony w grudniu 2009 roku, po czym został pocięty i uszkodzony. Na szczęście udało się go odzyskać, a winni zostali ukarani. Teraz przechowywany jest w bezpiecznym miejscu. Nad bramą w muzeum wisi replika. Po wyzwoleniu Jan Liwacz wraz z rodziną zamieszkał w Bystrzycy Kłodzkiej, gdzie zmarł 22 kwietnia 1980 roku.

Książka powstała na podstawie materiałów źródłowych, dość skąpej literatury i wywiadów

z osobami pamiętającymi jeszcze Jana Liwacza i czasy, w których żył.

Ma na celu zachowanie pamięci o Janie Liwaczu – człowieku odważnym i zdolnym. Człowieku, któremu współwięźniowie wystawili piękne świadectwo, bowiem starał się pomagać innym współwięźniom, często narażając nawet życie.

Bardzo dziękuję mieszkańcom Bukowska za pomoc przy zbieraniu materiałów do książki: p. Joannie Olchawie pracującej w Urzędzie Gminy w Bukowsku, pp. Teresie i Józefowi Płonkom, krewnym żony Stefanii Jana Liwacza i historykowi p. Henrykowi Radożyckiemu.

opr. Krystyna Boczar-Różewicz

250 osób na starcie Biegu Tropem Wilczym 2024 w Bukowsku!

Przy pięknej wiosennej pogodzie na mecie tegorocznej edycji Biegu Tropem Wilczym w Bukowsku stanęło ponad 250 zawodników w różnym wieku. Organizowany przez Towarzystwo Przyjaciół Ziemi Bukowskiej we współpracy z Gminą Bukowsko i Powiatem Sanockim Bieg Tropem Wilczym cieszy się z roku na rok coraz większą popularnością. Witając biegaczy i liczne grono kibiców wójt gminy Bukowsko Marek Bańkowski, podkreślił, jak ważna jest integracja społeczności lokalnej w imię wspólnej idei, jaką jest pamięć o żołnierzach walczących o prawo do samostanowienia i urzeczywistnienie dążeń demokratycznych narodu polskiego.

Bieg Rodzinny na dystansie 1963 m, choć bez klasyfikacji i pucharów, był świetną wspólną i rodzinną zabawą, w którym wzięła udział m.in. liczna grupa młodzieży wraz z rodzicami z gminnych młodzieżowych klubów sportowych **UKS Bukowianka**, **LKS Cosmosik Nowotaniec** oraz **Szkołki Tenisowej w Nagórzanach**. Wśród uczestników Biegu Rodzinnego rozlosowano 10 upominków przekazanych od partnerów biegu.

Zwycięzcom biegu głównego na 10 km w 5 kategoriach wiekowych kobiet i mężczyzn oraz w kategorii OPEN, puchary i nagrody wręczyli gospodarz wydarzenia, Marek Bańkowski, Starosta Sanocki Stanisław Chęć oraz Karol Podgórski z firmy OPAL - główny sponsor biegu. W klasyfikacji OPEN na 10 km triumfował Damian Dziewiński z 3 PBOT/35blp/ SanOK biega, który ukończył bieg w czasie 39:45. Wśród kobiet najlepsza była Renata Hołowaty która pokonała trasę w czasie 47:23.

Wszystkim gratulujemy startu i ukończenia biegu. Startując, już byliście zwycięzcami.

Przed poznaniem zwycięzców biegu głównego nagrodzeni zostali uczestnicy powiatowego konkursu historycznego „Niezlomni”. Nagrody w konkursie ufundowało Muzeum Budownictwa Ludowego w Sanoku oraz Instytut Pamięci Narodowej Oddział w Rzeszowie.

W trakcie wydarzenia nie zabrakło pysznego jedzenia, przygotowanego przez panie z KGW Bukowianki z Bukowska oraz atrakcji dla miłośników historii i militariów oraz przyrody.

Muzeum Militariów i Techniki w Woli Sękowej, przy współpracy z Podkarpackim Stowarzyszeniem Poszukiwaczy „Ocalić od Zapomnienia” rozbudzało pasję do historii, szczególnie tej lokalnej, z żołnierzami 35 Batalionu Lekkiej Piechoty z Sanoka można było postrzelać z broni ASG, wziąć do ręki oryginalne egzemplarze współczesnej broni palnej, a także nauczyć się zasad pierwszej pomocy z instruktorami **uraturajecie.pl**. Natomiast edukatorzy z **Nadleśnictwa Lesko** oraz z **Fundacji Ekologicznej Arka** odkrywali przed uczestnikami tajniki natury i potrzebę jej ochrony, pokazując proste rozwiązania, które każdy z nas może wcielić w życie. W remizie OSP w Bukowsku na warsztatach artystycznych z **Centrum Usług**

Społecznych powstały piękne mandale wilków. Przygotowano także wystawę prezentującą historię żołnierzy Niezlomnych.

Organizacja wydarzenia nie udałaby się bez zaangażowania wolontariuszy Towarzystwa Przyjaciół Ziemi Bukowskiej w Bukowsku i pracowników Urzędu Gminy, partnerów wydarzenia: **Bieszczadzkiego Pogotowia Ratunkowego SP ZOZ w Sanoku** oraz **druhów z OSP KSRG Bukowsko, OSP Wolica i OSP Tokarnia**, czuwających nad bezpieczeństwem uczestników, a także **Instytutu Pamięci Narodowej Oddział w Rzeszowie, Muzeum Budownictwa Ludowego** w Sanoku oraz Sponsorów biegu. Dziękujemy, że możemy liczyć na waszą pomoc.

Za okazane wsparcie i krzewienie zasady fair play, integracji społecznej, równości oraz dążenia do celu poprzez sport, organizatorzy pragną podziękować: **Przedsiębior-**

stwu Produkcyjno-Handlowo-Usługowemu „OPAL”, firmie „STALNEY” Przedsiębiorstwo Samochodowe, firmie „DREWKAM” Usługi Tartaczne, firmie ZDZICH MAR Handel Żywcem, firmie „BUDMAL”, firmie Centrum Opału Bieszczady, firmie M-UBEZPIECZENIA w Bukowsku, Krakowskiemu Bankowi Spółdzielczemu Oddział w Krośnie z siedzibą w Bukowsku, firmie „PROPATRIA”- Sklep Internetowy z Markową Odzieżą, firmie WOLMET, firmie „DROGMAX”, firmie „INTRIQ” oraz Delikatesom CENTRUM w Bukowsku i Gminnej Spółdzielni „SAMOPOMOC CHŁOPSKA” w Bukowsku.

Dziękujemy wszystkim osobom i instytucjom za zaangażowanie w wydarzenie sportowe łączącego pokolenia i kształtującego naszą pamięć historyczną.

opr. Joanna Olchawa

Szkółka Piłkarska Bukowsko powraca do korzeni. Zmiana nazwy na UKS Bukowianka

Od dziś już oficjalnie UKS Bukowianka. Jest to niewątpliwie przywrócenie „ducha” dawnego Ludowego Klubu Sportowego Bukowianki. Nowa nazwa klubu, wzbudza wiele pozytywnych emocji i ożywia sportową atmosferę w naszej miejscowości, gdzie od ponad 30 lat piłka nożna była flagowym sportem. Pierwszy kwartał tego roku obfitował nie tylko w intensywne treningi, sparingi, wyjazdy na powiatowe turnieje, ale i wspólny bieg upamiętniający Żołnierzy Wyklętych. Udało się również zorganizować miniturniej z ministrantami z naszej parafii. Wyjazdy turniejowe w różnych grupach wiekowych, przynosiły nam nie tylko nowe doświadczenia, miejsca na podium, ale i również indywidualne wyróżnienia dla zawodników. Te ostatnie bez wątpienia sprawiają, że dzieci rosną w siłę i motywują się do dalszego doskonalenia swoich umiejętności na boisku. Stawaliśmy na podium 5 razy, przywożąc 3 złota i 2 srebra, a indywidualne wyróżnienia trafiły do: Tymoteusza Kowalik, Andreasa Jadwisieńczyk, Fabiana Sternik, Adama Król, Zuzanny Mikołajek oraz Michała Zabiega. Zorganizowany miniturniej wspólnie z ks. Tomaszem Słodyczka, pozwolił na zagranie fajnej piłki wraz z jego drużyną ministrantów. W Biegu Tropem Wilczym, wzięło udział niemalże 40 osób z naszego klubu. Biegli nasi piłkarze, rodzice z młodszym rodzeństwem oraz sam trener Ireneusz Zarzyka. Rodzice młodych zawodników, nie tylko aktywnie wspierają swoje dzieci podczas meczów, ale również angażują się coraz chętniej w życie

klubu. Ich zaangażowanie przyczynia się do budowania silnej wspólnoty i pozytywnej atmosfery, co ma wielki wpływ na rozwój sportowy i osobisty młodych piłkarzy. W naszej miejscowości posiadamy doskonałe zaplecze (hala sportowa, orlik, stadion) do uprawiania piłki nożnej, co sprawia, że coraz więcej dzieci i młodzieży chce dołączyć do naszego klubu. Zainteresowanie jest duże, dlatego nie możemy pozwolić sobie na zaniedbanie tego obszaru.

opr. Katarzyna Milasz

Młodzi, zdolni, ze sportowymi sukcesami na arenie ogólnopolskiej

Świat sportu często przypomina o tym, że młodość nie jest przeszkodą w osiągnięciu wielkich sukcesów. Przykładem jest trójka zawodników z gminy Bukowsko, którzy zdobywają wysokie sportowe laury wraz z drużynami, których barwy reprezentują. Młodzi ludzie, których prezentujemy postawili na sport, jako najlepszy sposób na spędzanie wolnego czasu i samorozwój. Czy warto?

► **Klaudia Maciejko - piłkarka UKS SMS Łódź**

Klaudia w piłkę nożną zaczęła grać w wieku 10 lat w Gminnej Szkółce Piłkarskiej w Bukowsku pod skrzydłami trenera Czesława Łuszcza. Przechodząc do Akademii Piłkarskiej Sanok, święciła już swoje pierwsze sukcesy na licznych turniejach. Zauważona przez selekcjonerów najpierw otrzymała powołanie na letnią i zimową Akademię Młodych Orłów, organizowaną przez PZPN, a potem do Kadry Podkarpacia i w końcu na konsultacje reprezentacji Polski U-15. Po 5 latach gry w Sanoku przeszła do Resovii Rzeszów, gdzie spędziła 2 lata. Po udziale w kolejnej wiosennej Akademii Młodych Orłów dostała powołanie do Reprezentacji Polski U-15 na mecze z Portugalią i Czechami. Od 4 lat jest zawodniczką UKS SMS Łódź. Wraz drużyną zdobyła dwa razy pod rząd w sezonie 2020/2021 i 2021/2022 Mistrzostwo Polski w Centralnej Lidze Juniorek U-17. Jako 17 latka zadebiutowała w Ekstralidze kobiet zdobywając brąz w lidze i Puchar Polski. Powołana na konsultacje reprezentacji Polski U-17.

► **Miłosz Bąk - obrońca UKS Niedźwiadki MOSiR Sanok**

Miłosz na lód trafił w wieku 6 lat, jak każdy zaczynał od mini hokeja, przechodząc przez kolejne etapy wiekowej klasyfikacji. Dzięki determinacji i zaangażowaniu rodziców oraz zmianie szkoły, udało mu się pogodzić naukę z intensywnymi treningami na lodzie. W trakcie klasy ósmej przeszedł testy w Szkole Mistrzostwa Sportowego Pol-

skiego Związku Hokeja na Lodzie w Katowicach. Spośród 70 kandydatów tylko 11 najlepszym zawodnikom z całej Polski udało się rozpocząć edukację sportową w wymarzonej szkole. Miłosz był jednym z tych szczęściarzy. Naukę w drugiej klasie obecnie godzi z bardzo intensywnymi treningami, trwającymi do późnych godzin popołudniowych. Celem szkoły jest przygotowanie profesjonalnych hokeistów oraz zapewnienie im możliwości zdobycia wykształcenia w zakresie szkoły ponadgimnazjalnej ogólnokształcącej.

Jako 16-latek rozgrywa mecze w 1 lidze MHL z drużyną Naprzód Janów, z którą w lutym br. zdobył tytuł mistrzowski (złoto) w roczniku U-20 CLJ w Toruniu. Wcześniej jego drużyna w czeskiej lidze Dorostu zakończyła rywalizację na miejscu III. Możliwość grania w czeskiej lidze, gdzie poziom rozgrywek jest bardzo wysoki, daje młodym hokeistom duże możliwości rozwoju. Pozwala weryfikować i doskonalić swoje umiejętności podczas kilkudziesięciu meczów w sezonie.

W kwietniu 2023 r. Polski Związek Hokeja na Lodzie powołał Miłosza do kadry Polski U-16, a następnie U-18. Z drużyną reprezentacji Polski wygrał już m.in. Turniej 4 Narodów w Kownie oraz prestiżowy Turniej Riga Hockey Cup. Powołanie do reprezentacji Polski, to nie tylko prestiż, ale przede wszystkim ciężka praca i duża odpowiedzialność, czego młody hokeista jest w pełni świadomy. Choć obecnie został wypożyczony przez drużynę Naprzód Janów do Katowic, nie przestaje być zawodnikiem młodzieżowej drużyny Niedźwiadków STS Sanok, z którą zdobywał tytuły mistrzowskie (II miejsce w Mistrzostwach Polski).

► **Filip Świdorski - bramkarz Marma STS Sanok**

Filip ma 23 lata i mieszka w Rudyńcach. W obecnie skończonym sezonie i trzech poprzednich grał w Marma Ciarko STS Sanok. A w latach poprzednich reprezentował SMS Toruń oraz młodzieżowe drużyny UKS Niedźwiadki Sanok. Miał też okazję reprezentować młodzieżowe reprezentacje Polski w meczach towarzyskich. Pasją do hokeja zaraził go tata, który regularnie zabierał Fi-

lipa na mecze sanockiej drużyny. Szybko okazało się, że hokej stał się również jego pasją i został z nim na dłużej. Po kilku latach trenowania, za namową mamy oraz trenera, spróbował swoich sił jako bramkarz, co okazało się świetną decyzją, która rozpoczęła jego trwającą już 17 lat przygodę z hokejem. Po zakończeniu edukacji w ZS w Pobiednie, rozpoczął naukę w Szkole Mistrzostwa Sportowego w Toruniu. Wraz z ukończeniem liceum otrzymał szansę powrotu do Sanoka, by rozpocząć grę w seniorskich rozgrywkach, w których bierze udział już 4 rok. Uważa to za najlepszą z decyzji, jaką podjął, ponieważ wspólnie z drużyną podejmują próbę odbudowy sanockiej drużyny seniorskiej, która przez kilka lat była nieobecna w polskiej ekstralidze. Z sezonu na sezon udawało im się osiągać coraz lepsze wyniki. Choć obecny sezon był najtrudniejszy w historii sanockiego hokeja, zawodnicy jednak patrzą w przyszłość z optymizmem i planem osiągnięcia coraz wyższych celów.

Obaj hokeiści zgodnie twierdzą, że każda chwila spędzona na lodzie daje im ogromną satysfakcję i szczęście. Kochają ten sport za dynamikę, prędkość, złożoność, ostrość oraz jej drużynowy charakter. Cenią sobie współpracę i wspierała hokejową społeczność oraz możliwość realizowania swojej pasji.

opr. Joanna Olchawa

II Turniej Cosmosik Cup już za nami

W dniu 27 stycznia w hali sportowej Zespołu szkół w Bukowsku odbyła się druga edycja turnieju Cosmosik Cup. W rywalizacji udział wzięło 7 zespołów, które z ogromnym zaangażowaniem walczyły o tytuł najlepszej drużyny. Podczas rozgrywek nie brakowało wyrównanych spotkań oraz rywalizacji do ostatnich sekund. Wszystkie drużyny wykazały się ogromnym zaangażowaniem i determinacją. Po całonocnych rozgrywkach tabela przedstawia się następująco:

I miejsce – Cosmosik I Nowotaniec, II miejsce – Wilczki Lesko, III miejsce – Kolejarz Zagórz, IV miejsce – Start Rymanów, V miejsce – Orion Pielnia, VI miejsce – Szkołka Piłkarska Bukowsko, VII miejsce – Cosmosik II Nowotaniec

Najlepszym strzelcem okazał się Eryk Czapla z drużyny Cosmosik I Nowotaniec, najlepszym bramkarzem został Andreas Jadwisieńczyk ze Szkołki Piłkarskiej Bukowsko a statuetkę najlepszego zawodnika turnieju wywalczył Patryk Niemczyk z drużyny Kolejarz Zagórz.

Po zakończeniu rywalizacji odbyła się uroczystość wręczenia pucharów, medali i nagród, podczas której Wójt Gminy Bukowsko Marek

Bańkowski podziękował wszystkim drużynom za udział w turnieju oraz grę fair play.

Gratulujemy wszystkim uczestnikom.

Głównymi sponsorami wydarzenia byli: Gmina Bukowsko, Okręgowy Związek Piłki Nożnej w Krośnie, Krakowski Bank Spółdzielczy a także lokalni przedsiębiorcy i osoby prywatne.

Ponadto na zakończenie ferii zorganizowaliśmy turniej dla grupy młodziej z rocznika 2015 i młodsi. W turnieju dział wzięły takie drużyny jak: Remix Niebieszczany, Wilczki Lesko, Aktiv Pro Rymanów, Przełomek Besko, KS Celtic Sanok oraz nasza najmłodsza drużyna Cosmosik Nowotaniec. Był to pierwszy poważny turniej naszej najmłodszej grupy. Końcowa tabela przedstawiała się następująco:

I miejsce – Remix Niebieszczany, II miejsce – Wilczki Lesko, III miejsce – Aktiv Pro Rymanów, IV miejsce – Przełomek Besko, V miejsce – Cosmosik Nowotaniec, VI miejsce – KS Celtic Sanok.

Wszystkie rozegrane mecze przyniosły wiele radości, obfitowały w ciekawe zagrania i piękne akcje zakończone bramkami. Turniej był niewątpliwie dużym przeżyciem dla naszej naj-

młodszej drużyny. Zorganizowany został dzięki środkom pozyskanym od lokalnych sponsorów oraz zaangażowaniu trenera Tomasza Jasińskiego i Sebastiana Błażejowskiego przy ogromnym wsparciu rodziców.

Nasza szkołka to nie tylko turnieje organizowane przez nas, to także treningi na hali, treningi w siłowni, sparingi oraz ciekawe wyjazdy integracyjne m.in. na basen, do parku trampolin, turniej na psp czy spotkania przy okazji rocznic, takich jak roczek treningów naszej najmłodszej drużyny. Nasze dzieciaki swój jubileusz obchodzą w dniu 27 stycznia w remizie OSP Nowotaniec, był tort, smakołyki i obowiązkowy turniej na psp. Bo w sporcie liczy się nie tylko technika ale także integracja i wspaniała atmosfera. Już dziś zapraszamy do kibicowania naszej drużynie w lidze, już niedługo początek sezonu piłkarskiego a nasze dzieciaki grają w grupie mistrzowskiej młodzika Podokręgu Piłki Nożnej w Krośnie. Oczywiście zanim to nastąpi kibicujemy w turniejach, w których bierzemy udział prawie co tydzień w różnych grupach wiekowych.

opr. Sebastian Błażejowski

Zagroda przyrodniczo-edukacyjna w gminie Bukowsko

Odkąd sięgamy pamięcią, zwierzęta zawsze były obecne w naszym życiu. Pomysł stworzenia zagrody przyrodniczo-edukacyjnej, tzw. mini zoo, chodził nam po głowie już od dawna, więc gdy tylko pojawiły się możliwości, aby go zrealizować, zabraliśmy się do pracy. Ciężkiej pracy! Nie raz w deszczu, często w palącym słońcu i wbrew innym przeciwnościom losu dokładaliśmy wszelkich starań, aby tworzona przez nas zagroda stała się coraz piękniejsza, bezpieczniejsza, bardziej funkcjonalna. Z końcem września ubiegłego roku udało nam się otworzyć zagrodę dla zwiedzających i cieszymy się ze sporego zainteresowania tym faktem. Na chwilę obecną realizujemy kolejne pomysły i pojawiają się nowe zwierzęta.

Zagroda położona jest na malowniczej działce otoczonej lasem. To idealne miejsce na rodzinne wypady. Znajduje się z dala od miejskiego zgiełku, co sprawia, że jest doskonałym miejscem na odpoczynek.

Odwiedzać nas można od kwietnia do listopada, choć może to ulec zmianie, gdyż w dużej mierze uzależnione jest od pogody. Aktualne in-

formacje są zamieszczane na naszym profilu na Facebooku, zachęcamy więc do obserwowania.

Godziny otwarcia: wtorek - sobota: 10:00-18:00, niedziela: 14:00-18:00, poniedziałek - nieczynne.

Zobaczyć u nas można: jelenie szlachetne, białe jelenie, daniela, kucyki szetlandzkie, strusie afrykańskie, bardzo ciekawe gatunki owiec, jak owce śruborogie czy czterorożne owce Św. Jakuba, kozy, kaczki, gęsi, indyki, kilka gatunków kur, ptaki ozdobne oraz króliki.

Umożliwiamy także Państwu karmienie naszych podopiecznych. Jesteśmy przekonani, że przebywanie między zwierzętami oraz możliwość karmienia ich z ręki pozostawią niezapomniane wrażenia nie tylko u najmłodszych, ale także u starszych naszych gości.

Do Państwa dyspozycji mamy również Plac rekreacyjny z altaną, ławkami, stołami oraz miejscem na ognisko.

Serdecznie zapraszamy zarówno osoby indywidualne, jak i grupy zorganizowane.

Beata i Grzegorz Łabaj
Kontakt: 663 873 784

Alleluja – biją dzwony!

„Nie dowiaduj się nigdy komu bije dzwon, bo zawsze tobie bije” – pisał w 1624 r. angielski poeta i kaznodzieja John Donne (Modlitwy w nagłych potrzebach).

Dźwięk dzwonu jest znany każdemu człowiekowi, towarzyszy mu przez całe życie, a dzwonek zawieszony przy bramach cmentarnych niektórych parafii, żegna go przy odejściu z tego świata ku wieczności. Zdawałoby się więc, że dzwon jest tak popularny, jak jego dźwięk, tak jednak nie jest. Mało wiemy o dzwonach i jego dźwięku oraz o dzwonicach. Dzwony nie są instrumentami muzycznymi we właściwym tego słowa znaczeniu. Są przedmiotami o charakterze sakralnym, podniesione do tej godności przez błogosławienie. Dzwoniący dzwon wielbi i wysławia Boga Stwórcę, a człowiekowi daje sygnał do modlitwy, hołdu na cześć Stwórcy, oderwania się chociaż na chwilę od przyziemnych spraw i obowiązków. Wiedzą o tym dobrze mieszkańcy wsi, którzy na głos dzwonu w południe na „Anioł Pański” zatrzymywali się na odpoczynek i posiłek, który na chwałę Bożą i ku pokrzepieniu ciała spożywali. Harmonijny i rytmiczny dźwięk dzwonów symbolizował dla chrześcijan bliskość Boga. Wyznaczał rytm dnia i nocy, modlitwy oraz pracy, odpoczynku i zabawy. Zapewniał poczucie bezpieczeństwa. Ich dźwięk był niczym głos Boga. Ta liturgiczna jedność czasu i przestrzeni, ten bosko ludzki ład i porządek stały na straży serc oraz umysłów chrześcijan. Dzwony to nie tylko instrumenty wydające dźwięki. To również najczęściej, zwłaszcza gdy chodzi o dzwony najstarsze, to dzieła sztuki i techniki. To symbol. Temat częsty w poezji i literaturze, w wierzeniach i legendach, w zwyczajach i obrzędach, temat powszechny w kulturze ogólnonarodowej i ludowej. Dzwony służą przede wszystkim celom kultowym a używanie ich jest uregulowane przepisami kanonicznymi. Katedry mogą mieć 5 dzwonów, kolegiaty – 3, kościoły parafialne – 2, zakonne – 1. Dzwon jest instrumentem o kielichowym kształcie, odlanym zazwyczaj ze spiżu, choć bywają dzwony z brązu, mosiądzu i żelaza, a nawet są małe dzwonki z porcelany i szkła. Od wielkości dzwonu, jego kształtu i struktury zależy nie tylko melodyjność dźwięku, lecz jego doniosłość, czyli zasięg głosu. Dzwony kościelne wydają dźwięk przez uderzenie zawieszzonego wewnątrz serca, po rozkołysaniu dzwonu. Dzwony cerkiewne są zamocowane w koronie na stałe, a dźwięk wydają przy uderzeniu pociąganego za sznur serca dzwonu. Im dzwon był większy, tym był donioślejszy. Największy jest dzwon „Car Kołokoł” w Moskwie. Przy wadze 200 ton ma 586 cm wysokości i 589 cm średnicy. Został odlany w 1653 r. ponownie przelany w 1735 r. Po dwu latach świetności, spadł i pękł. Od tego czasu został ustawiony na ziemi i jest podziwiany przez turystów zwiedzających Moskwę. Europejskie dzwony, których wielkość określa ich ciężar można uszeregować tak: Kolonia 25 ton, Moskwa (Kreml) – 24 t., Olomuniec – 20 t., Wiedeń – 20 t., Paryż – 16 t., Rzym – 16 t., Erfurt – 12 t., Tuluza – 10 t. W Polsce dzwony były znane od przyjęcia chrześcijaństwa. Za najstarszy uważa się dzwon „Nowak” z 1382 r. w katedrze krakowskiej

i odlany w tym samym roku dzwon z Fary w Bieczu. Najbardziej znanym dzwonem w Polsce jest dzwon „Zygmunt” na Wawelu w Krakowie, ważyący 8 ton, o wysokości 245 cm i średnicy 193 cm. Dzwon „Zygmunt” do 2000 roku, był największym w naszej Ojczyźnie. W Roku Jubileuszu Chrześcijaństwa, w Licheniu został poświęcony dzwon „Maryja Bogurodzica”, który waży prawie 15 ton. Jest on teraz najmłodszym i największym w Polsce i jednym z największych w Europie. Wraz z bazyliką Matki Bożej Licheńskiej – Bolesnej Królowej Polski stanowi wotum wdzięczności Polaków za dwa tysiące lat chrześcijaństwa.

Najważniejszym okresem obrzędowości dorocznej, w której dzwony odgrywały i nadal odgrywają istotną rolę, jest Wielki Tydzień i Święto Zmartwychwstania Pańskiego. Od Wielkiego Czwartku do Wielkiej Soboty w kościele milkną dzwony na znak męki Chrystusa i żałoby. To jedyny taki okres w ciągu roku, kiedy nie słychać dzwonów. Nazywano to „uciszeniem w kościele” lub „zawianiem dzwonów”, czego oznaką było związanie ich sznurów. Głęboki, potężny, czysty dźwięk dzwonów zastępuje wówczas klekotanie kołatek. W czasie Triduum Paschalnego wspomniane są męka i śmierć Chrystusa, stąd następuje pograżenie się w ciszy. Uciszenie w kościele przypomina o znajdowaniu się w obszarze śmierci, kiedy Zbawiciel spoczywa w grobie. Wyciszenie dzwonów, zachowanie ciszy było i jest powodem na wyzbycie się elementów pełnego zgiełku świata „profanum” i zbliżenie się do świętości. Od zawsze cisza i spokój były formą oczyszczenia i przybliżenia się do Boga, dlatego święci mężowie udawali się na pustynię lub do eremów, by z dala od zgiełku poszukiwać świętości.

Święta wielkanocne rozpoczyna msza rezurekcyjna z procesją i biciem w kościelne dzwony. W ludowej interpretacji rytualny hałas symbolizuje zwycięstwo nad złem i radość zmartwychwstania. Bicie dzwonów wielkanocnych było sygnałem zmiany. Dźwięk dzwonów uruchamianych na początku mszy rezurekcyjnej informował o zwycięstwie Chrystusa nad śmiercią, ale też o wielkanocnej radości, sutości oraz świętowaniu. Wielkanocne dzwony oddzielały smutny czas postu i umartwienia od radosnego czasu świętowania. W tradycji ludowej radosne dzwony Zmartwychwstania budziły też wiosnę. W kulturze ludowej czas przejścia między zimą a wiosną był uważany za niebezpieczny. Dawniej mocno wierzono, że w okresach przejścia demony stawały się szczególnie aktywne i wtedy najbardziej mogły zagrażać człowiekowi i całemu domostwu. Takim okresem przejścia był właśnie koniec zimy i początek wiosny. Głos dzwonów rezurekcyjnych miał wyganiać diabła i zapewniał bezpieczeństwo, szczęście i urodzaj na cały rok. Przez wieki wierzono, że spiżowe głosy wielkanocnych dzwonów chronią ludzi przed złymi mocami, wprowadzają pokój i radość w ich serca. Życmy sobie, niech i w tym roku także, wielkanocne dzwony radują serca i łączą ludzi.

opr. Halina Martowicz

Literatura:

Dr Małgorzata Dziura – Wielkanocne dzwony.

Jan Górak – Dzwony i dzwonienie.

Kapliczka Matki Bożej Niepokalanej w Wolicy

„W ogrodzie”

W mojej kapliczce w ogrodzie,

Kiedy kwitną drzewa.

Wiosna przedziwną woń rozlewa,

Zakwitły jabłonie, bzy i róże

I lampka płonie przy figurze

Niepokalanej postać cicha

Poranna woń i piękno wzdycha.

Stoi ubrana w słońca blaski

Niepokalana pełna łaski.

W przydomowym ogrodzie w górnej części przysiółka Wólka stoi kapliczka z fundacji Marii i Henryka Hnat, wybudowana w 2013 roku jako wotum wdzięczności za doznane łaski dla całej rodziny. Ka-

pliczka usytuowana jest na betonowym cokole włożonym płytkami w kolorze brązu na rzucie kwadratu. Górna część ma formę szklanej gabloty w przestrzeni, na której ustawiona jest metrowa gipsowa figura Matki Bożej Niepokalanej. Wnętrze gabloty wypełniają sztuczne kwiaty w wiklinowym koszyku. Obok stoi krzyżyk ze starego domu Stefani, matki Henryka. Gablota nakryta jest dwuspadowym stromym dachem. W okresie zimy sztuczne kwiaty otaczają postument kapliczki, a z nadejściem wiosny ustawione obok donice wypełniają kwiaty żywe, które kwitną do późnej jesieni. Zamontowane jest też oświetlenie. Wykonawcą robót fachowych był syn Zenon, który wraz z małżon-

ką jest opiekunem tego małego obiektu sakralnego. Kapliczka jest nierozłącznym elementem krajobrazu Wolicy.

opr. Zdzisław Bednarczyk

Na świętego Grzegorza (12 marca) idzie zima do morza

Rok obrzędowy, czyli kalendarz obrzędów i zwyczajów związany z rokiem liturgicznym oraz ze świętami pochodzenia przedchrześcijańskiego jest odmienny w różnych regionach Polski. Na Podkarpaciu przybrał on wyjątkowo specyficzną formę ze względu na funkcjonujące tu wyznania rzymskokatolickie, greckokatolickie i prawosławne.

Obrzędy ludowe o tradycji przedchrześcijańskiej to przede wszystkim świętowanie zmian pór roku. Dziś – o ludowych obrzędach przywoływania wiosny – początku nowego okresu wegetacyjnego i gospodarskiego.

Popularny dziś zwyczaj topienia marzanny w pierwszy dzień wiosny, nie był znany na Podkarpaciu. Upowszechnił się stosunkowo niedawno (spopularyzowany przez telewizję). Najczęściej urządza się tę zabawę 21 marca.

Podkarpacie zaś to region, gdzie niszczone, palono, wieszano kukłę uosabiającą Judasza (szersza informacja o tym zwyczaju pojawi się w następnym, wiosennym numerze Kwartalnika).

Kukłę zwaną w Wielkopolsce Śmiercią lub Śmiercichą, na Śląsku Marzanną, Moreną, Marzoniokiem, a na Podhalu Śmiercią albo Śmierzką niszczone w czwartą niedzielę Wielkiego Postu, zwaną Laetare, Czarną, Białą lub Śmiertną. Kukła ta symbolizowała zimę, śmierć, choroby, utrapienia i wszelkie zło dręczące ludzi i zwierzęta. W rytuale brały udział młodsze i starsze dziewczęta. Uroczyscie obchodziły domy we wsi (aby zabrać z nich wszelkie zło i nieszczęścia) niosąc słomianą kukłę (ubraną, zależnie od regionu w białe płótno lub strój druhny) i śpiewając odpowiednie pieśni. Zwyczajowo odwiedzano najpierw plebanie, dom softysa, nauczyciela, znacniejszych gospodarzy, w końcu pozostałe domostwa. Następnie dziewczęta wносиły Marzannę poza granice wsi, zrywały z niej ubranie, dały, podpałały i płonące wrzucały do wody

(stawu lub rzeki) po czym uciekały nie odwracając się, aby nie ściągnąć na siebie jej zemsty. Rytuał niszczenia tejże kukły w celu wypędzenia zimy wywodzi się ze średniowiecza (pisał o nim Jan Długosz).

*Na święty Józef bocian na stodołę
– szykuj sochę i jedź orać pole*

Budząca się wiosna to także czas powrotu ptaków zimujących w cieplejszych miejscach świata. Z polską wsią najbardziej kojarzy się bocian biały. Symbolizuje on m.in. zmartwychwstanie, wiosnę i szczęście. Według wierzeń ludowych Bóg chciał zniszczyć wszelkie insekty, płazy i gady żyjące na ziemi. Włożył je do worka i poprosił pewnego człowieka o wyrzucenie go do morza. Ten jednak z ciekawości otworzył zawiniątko i wszystko z niego uciekło. Za karę człowiek ten został zamieniony w bociana i ma za zadanie oczyszczać świat z wszelkiego robactwa. Może ta właśnie opowieść powodowała, że bocianom (jedynym spośród tylu gatunków ptaków) nadawało się ludzkie imiona (np. Wojtek, Kajtek).

Pierwszy bocian, którego ujrzano danej wiosny wróżył jaki będzie rok. Bocian lecący wróżył rok szczęśliwy, siedzący w gnieździe, lub stojący na ziemi – zapowiadał choroby, nieszczęścia, a w najlepszym razie gnuśność, zastój. Uważano, że bocian przynosi błogosławieństwo mieszkańcom gospodarstwa, w obrębie którego założy gniazdo. Wierzono również, że bociany wyczuwają złych ludzi i nie znoszą gniewu i złości. Dlatego też, jeżeli w obrębie gospodarstwa ktoś popełnił jakiś niegodziwy czyn, bociany opuszczały to miejsce i nigdy nie wracały. W Muzeum Budownictwa Ludowego w Sanoku znajduje się ciekawy eksponat: bocian z waty wykonany przez Czesławę Kłapkowską z Komborni. Był on prezentem wręczanym z okazji chrztu świętego.

opr. Marta Terrier

Więści z regionu – marzec 2024

► Bieszczadzkie lasy bukowe na liście UNESCO

Mało kto wie, że część z nich w 2021 roku znalazła się na liście Światowego Dziedzictwa Przyrodniczego UNESCO. Lasy te znajdują się na zboczach Połoniny Wetlińskiej, Smereka, w dolinie Terebowca, Górnej Solinki i Wołosatki. Ich powierzchnia to około 3300 hektarów.

► Niespodzianka na budowie

Podczas budowy inwestycji drogowej Wiślokostrady w Rzeszowie archeolodzy natrafili m.in. na ślady osadnicze kultury przeworskiej z epoki żelaza. Znaleziono również przedmioty z innych epok.

► Wojna na Ukrainie – agresja i niezłomna walka o wolność

24 lutego 2022 r. minęło dwa lata od agresji Rosji na Ukrainę. To największe zbrojne starcie w Europie od zakończenia II wojny światowej. Wojna wstrząsnęła Ukrainą, ale także całym światem. Pamięć o ofiarach i determinacja w dążeniu do pokoju, pozostają teraz ważniejsze niż kiedykolwiek.

► Kładka pieszo-rowerowa w kształcie żagla!

Kładka o długości 240 m, kilkanaście metrów nad lustrem wody, powstanie w Polańczyku nad jedną z zatok Jeziora Solińskiego. Pomost w kształcie żaglowca z dwoma masztami i częściowo przeszklonym dnem, wyposażony będzie w specjalne platformy widokowe.

► Kolumny wojskowych pojazdów na drogach!

Spokojnie! Powodem są trwające międzynarodowe ćwiczenia pod kryptonimem Steadfast Defender-24 i Dragon-24. Wojsko prosi kierowców o szczególną ostrożność, a wszystkich obywateli o niepublikowanie informacji i zdjęć obrazujących ruchy wojsk i ich lokalizację. Manewry potrwają do końca maja.

► Łóżka dla rodziców czuwających przy dzieciach

Do sanockiego szpitala na oddział pediatryczny trafiły dwa łóżka, jako darowizna od Fundacji Ronald'a McDonalda. Sfinansował ją Mieczysław Gaweł, francyzoborca McDonald's Polska.

To poprawa komfortu dla rodziców, którzy czuwają przy swoich dzieciach podczas hospitalizacji.

► Limitowana seria monet z dziełami Zdzisława Beksińskiego

Mennica Polska wprowadza na rynek wyjątkową serię kolekcjonerskich monet srebrnych, z reprodukcjami prac Zdzisława Beksińskiego. Pierwsza w serii moneta „Postać”, już jest dostępna dla kolekcjonerów i miłośników sztuki.

► Perełka Podkarpacia

Muzeum Budownictwa Ludowego Park Etnograficzny w Sanoku jest prawdziwą perełką Podkarpacia. To największe muzeum skansenowskie w Europie. Na 38 hektarach znajduje się 80 obiektów budownictwa ludowego. To wyjątkowe miejsce do zwiedzania i odpoczynku.

► Luty rekordowo ciepły.

Pogoda zupełnie zwariowała. To jedna z najcieplejszych zim w ostatnim trzydziestolecu. Choć w kalendarzu jeszcze zima, za oknem pojawiła się wiosna. Jednym z najcieplejszych miejsc w Polsce to podkarpackie Krosno. Czy mroźne zimy to już przeszłość?

opr. Maria Ambicka

POZIOMO:

- 1A imię lisa z bajki
 1I w ciele człowieka główny budulec mięśni, kości, ścięgien
 2G ogród zoologiczny
 3A cecha, właściwość, stan tego, co nowe
 lub nowo zaorana łąka
 3I specjalista w zakresie topologii lub rzeka
 w Rumunii (dopływ Aluty)
 4G w pokerze jeden z układów kart
 5A występuje w teatrze, filmie
 5I produkt spożywczy rozpuszczalny w wodzie,
 nadający się do spożycia bez gotowania
 6F scena w cyrku
 7A syn Kalliope, poeta, grał na lirze,
 w mitologii w parze z Eurydyką
 7I w hinduizmie wcielenie bóstwa, inkarnacja, zejście
 9A karciana gra typu remikowego
 9I system obronny przed raketami
 10F zbiór map
 11A jeden z elementów systemu kanalizacyjnego
 11K związek organiczny, węglowodór alifatyczny, ciecz
 o słabym zapachu benzyny
 12G organizacja opozycyjna działająca
 w czasach PRL-u w obronie robotników
 13A potoczne określenie żołnierzy po odbyciu
 służby wojskowej
 13I nawóz naturalny w gospodarstwie rolnym
 14G Bogusław..., polski piosenkarz,
 artysta plastyk i kompozytor
 15A jeden ze stanów w USA
 15I tytuł szlachecki lub opera Stanisława Moniuszki

PIONOWO:

- A1 dawny kiermasz charytatywny
 A11 państwo arabskie na Bliskim Wschodzie
 B5 łańcuch górski w środkowej Europie
 ciągnący się łukiem na terenie 8 państw
 C1 smar maszynowy o uniwersalnym zastosowaniu
 C11 sytuacja, kiedy łączą się dwa przedsiębiorstwa
 z tego samego sektora
 D5 lebiodka pospolita, zioło lecznicze
 E1 błękit, kolor o odcieniu pomiędzy niebieskim a cyjanem
 E11 narzędzie układu moczowo-płciowego w kształcie fasoli
 F5 likwidacja zakonu, klasztoru, opactwa itp.
 G1 osoba wyznaczona do udzielania Komunii Świętej
 lub dawny urzędnik dworski
 G9 pustynia mglista w Ameryce Południowej
 I1 rozległa, wklęsła forma terenu, ze wszystkich stron
 otoczona wzniesieniami

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	Ł	M	N
1															
2															
3															
4															
5															
6															
7															
8															
9															
10															
11															
12															
13															
14															
15															

- 19 pyłek, drobina, okruszek, brud
 J5 znak pisarski, używany parzyście do ujmowania
 między nie tekstu lub symboli
 K1 diabelski kamyk do usuwania brodawek
 K11 skaliste podłoże, to co komuś lub czemuś
 daje oparcie i pozwala przetrwać
 L5 bylina zielona na brzegu stawu, jeziora
 Ł1 łuska naboju, tutka

- Ł11 dawniej czołgi
 M5 znieczulenie ogólne, kontrolowane, odwracalne
 (czasowe) zniesienie bólu, świadomości
 N1 słodki deser przygotowywany z orzechów
 laskowych, cukru, miodu i białek
 N11 fińskie przedsiębiorstwo znane z produkcji
 telefonów lub marka smartfonów

opr. Henryk Pałuk

KĄCIK CZYTELNIKA *polecane przez Gminną Bibliotekę Publiczną*

„Saga klonowego liścia” - Anna Stryewska maluje obraz pewnej rodziny w okresie wojny i czasach powojennych, w świecie, który pomimo przeciwności losu trzeba było zbudować od początku i na nowych zasadach.

Ta poruszająca saga rodzinna oparta na prawdziwych wydarzeniach rozpoczyna się wiosną 1944 roku. Stefania Rudzka, dziewiętnastoletnia dziewczyna, mieszkająca w okupowanej Łodzi, w wyniku łapanki trafia do obozu pracy o zaostrożnym rygorze. Tam poznaje Kazię. Wspólna niedola i walka o przetrwanie zbliżają do siebie kobiety. Potajemnie planują ucieczkę, choć pomysł wydaje się nierealny to jednak w niedługim czasie pojawia się szansa na zrealizowanie planu. Droga do domu okazuje się długa, zawiła i bolesna. Przy życiu trzyma ją wiara, że jeszcze wróci do kraju, ujrzy najbliższych i ukochanego.

„Trzysta procent normy” - przodownictwo pracy w PRL to temat niemal zupełnie zapomniany. Starsze pokolenia mogą jeszcze kojarzyć go ze słynnym niegdyś filmem Andrzeja Wajdy „Człowiek z marmuru”. Młodszy już z niczym.

A przecież to historia bardzo daleka od banału, przepełniona heroizmem i ludzkimi dramata, obrazująca doskonale grozę stalinizmu i komunistyczną utopię. W trudnej powojennej rzeczywistości tysiące robotników uwierzyło w obietnicę lepszego, socjalistycznego jutra. W wyścigowym tempie wznosili domy i wydobywali węgiel, bijąc kolejne rekordy; nazwiska najslawniejszych górników, murarzy i stoczniovców znała cała Polska. Ostatecznie przodownictwo pracy stało się symbolem stalinowskiej przemocy, a przodownicy – wrogami społeczeństwa. Mimo to nawet dziś, kompletnie zapomniane, niesie ze sobą ważną treść – przestrożę z odległej przeszłości, aktualną w każdym miejscu i każdym czasie.

„Kochankowie burzy” - to monumentalne dzieło życia Elżbiety Gizeli Erban. Porywająca opowieść o wielkiej miłości, dla której tło stanowią wydarzenia poprzedzające wybuch powstania styczniowego. Śledząc losy młodziutkiej Niny,

czytelnik przenosi się do czasów, gdy honor i obowiązek wobec Ojczyzny były cenniejsze niż własne życie. Autorka w obrazowy sposób odwzorowuje panujące wtedy nastroje, mody oraz realia codzienności. Wyczarowuje przed naszymi oczami dawno miniony świat, pełen zarówno wystawnych balów, jak i krwawo tłumionych zamieszek. Świat mało znany dla wielu czytelników, a jednocześnie urokliwy jak sceneria ziemiańskiego dworku i pasjonujący jak najbardziej wciągająca salonowa intryga.

opr. Zenon Rakoczy

DZIAŁANIE KAŻDEGO Z NAS MA ZNACZENIE, BO KLIMAT TWORZĄ LUDZIE!
ZADBAJMY O NATURE, OTOCZENIE I BUDŻET DOMOWY

ZAPRASZAMY NA

WIOSENNE PORZĄDKI 2024

W GMINIE BUKOWSKO

18-29 MARCA 2024

KONKURS DLA SZKÓŁ

"KOCHAMY NATURE I ZBIERAMY MAKULATURE"

13 KWIETNIA 2024

SPRZĄTANIE GMINY

13-17 MAJA 2024

ZBIÓRKA OPON

17- 21 CZERWCA 2024

ZBIÓRKA ELEKTROŚMIECI

GMINA Z KLIMATEM

www.bukowsko.pl

ZADBAJMY WSPÓLNIE O NASZĄ GMINĘ
GMINA BUKOWSKO TO NASZA WSPÓLNA SPRAWA

